

RAPORT O STANIE GMINY ZDUŃSKA WOLA

Za rok 2024

URZĄD GMINY ZDUŃSKA WOLA
98-220 ZDUŃSKA WOLA, UL. ZIELONA 30
www.gminazdunskawola.pl

Spis treści

1. Wstęp	4
2. Ogólna charakterystyka Gminy Zduńska Wola	4
2.1. Położenie, powierzchnia, sołectwa	4
2.2. Zasoby środowiska przyrodniczego	6
2.3. Ludność gminy	6
2.4. Władze lokalne i gminne jednostki organizacyjne	8
2.5. Podmioty gospodarcze	10
2.5.1. Działalność rolnicza	10
2.5.2. Działalność gospodarcza	10
2.6. Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii	11
2.7. Organizacje pozarządowe	14
2.7.1. Lokalna Grupa Działania „Podkowa”	14
2.7.2. Ochotnicze straże pożarne	16
2.7.3. Koła gospodyń wiejskich	17
2.7.4. Kluby sportowe i stowarzyszenia oświatowe	18
2.7.5. Realizacja Programu współpracy gminy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego	19
3. Promocja gminy i wydarzenia kulturalne	20
4.1. Dochody budżetu Gminy Zduńska Wola	21
4.1.1. Dochody własne	22
4.1.2. Subwencje	24
4.1.3. Dotacje	25
4.2. Wydatki budżetu Gminy Zduńska Wola	26
4.3. Postępowania przetargowe	28
4.4. Wynik budżetów gminy Zduńska Wola w latach 2022-2024	28
5. Inwestycje	31
5.1. Polityka inwestycyjna	31
5.2. Zestawienie inwestycji wykonanych w 2024 roku	31
6. Realizacja funduszu sołeckiego	37
7. Zagospodarowanie przestrzenne	38
7.1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania	38
7.2. Plany zagospodarowania przestrzennego	39

7.3. Decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz decyzje o warunkach zabudowy	39
7.4. Wydawanie opinii (w tym dotyczących podziału działek), zaświadczeń, wypisów i wyrysów z planów miejscowych i studium	41
8. Gospodarka komunalna	42
8.1. Gospodarka przestrzenna i decyzje środowiskowe	42
8.2. Mienie komunalne	46
8.2.1. Podział nieruchomości	46
8.2.2. Rozgraniczenie nieruchomości	47
8.2.3. Gospodarowanie nieruchomościami stanowiącymi mienie komunalne	47
8.2.4. Zbycie gruntów	49
8.2.5. Nabycie gruntów	50
8.2.6. Dzierżawa gruntów	51
8.2.7. Użytkowanie wieczyste gruntów	52
8.2.8. Gospodarowanie zasobem mieszkaniowym gminy	53
9.1. Gospodarka odpadami	55
9.2. Wodociągi	57
9.3. Kanalizacja	57
9.4. Sieć gazowa	61
9.5. Wymiana źródeł ciepła	61
10. Ochrona zwierząt	61
11. Partnerstwa Gminy Zduńska Wola	64
12. Oświata	65
12.1. Przedszkola	66
12.2. Szkoły podstawowe	68
12.3. Poziom nauczania	69
12.4. Pomoc materialna dla uczniów - stypendia i zasiłki szkolne	70
12.5. Kształcenie młodocianych	71
12.6. Dowozy dzieci niepełnosprawnych	71
13. Pomoc społeczna	72
14. Ochrona zdrowia	83
15.1. Założenia strategii	83
15.2. Misja Gminy Zduńska Wola	84
15.3. Wyniki analizy SWOT	85

15.5. Interesariusze strategii	85
15.6. Ocena realizacji strategii	86

1. Wstęp

Raport o stanie Gminy Zduńska Wola został opracowany w związku z art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.). Stanowi rozszerzenie informacji zawartych w sprawozdaniu z realizacji budżetu gminy, przedstawianego corocznie Radzie gminy przez wójta.

Raport uwzględnia aspekty gospodarcze i społeczne za rok 2024. Odnosi się także do lat wcześniejszych, co pozwala na dokonanie analizy poziomu rozwoju gminy.

Raport pokazuje także trendy rozwojowe i stanowi podstawę do obiektywnej, opartej na faktach, oceny możliwości dalszego rozwoju gminy. Zawiera analizę następujących obszarów działalności gminy:

- demografia,
- finanse gminy,
- inwestycje gminne (i inne zadania remontowe realizowane w sołectwach),
- działalność gospodarcza,
- warunki życia mieszkańców – infrastruktura techniczna: wodociągi, kanalizacja, drogi, gospodarka odpadami),
- zagospodarowanie przestrzenne,
- oświata,
- pomoc społeczna,
- realizacja strategii i programów.

2. Ogólna charakterystyka Gminy Zduńska Wola

2.1. Położenie, powierzchnia, sołectwa

Gmina Zduńska Wola zlokalizowana jest w centralnej Polsce, w zachodniej części województwa łódzkiego i środkowej części powiatu zduńskowolskiego.

Położona jest w 60% wokół miasta Zduńska Wola i graniczy z gminami:

- od północy: gmina Szadek i gmina Warta,
- od południa: gmina Zapolice,
- od wschodu: gmina Łask i gmina Sędziejowice,
- od zachodu: gmina Sieradz.

Gmina Zduńska Wola na tle kraju, województwa łódzkiego i powiatu zduńskowolskiego

Źródło: www.zpp.pl, www.mapa.szukacz.pl;

Gmina Zduńska Wola zajmuje powierzchnię 111,5 km², co stanowi 0,62% powierzchni województwa łódzkiego i 30,2% powierzchni powiatu zduńskowolskiego. Na wskazanym obszarze znajduje się 41 miejscowości tworzących 31 sołectw. Największe z nich to Czechy zajmujące ok. 14,9% całkowitej powierzchni gminy, Izabelów – 8% i Wojsławice – 6% powierzchni gminy.

Tabela 1. Sołectwa i miejscowości Gminy Zduńska Wola

Lp.	Nazwa sołectwa	Wsie wchodzące w skład sołectwa
1.	Annopole Nowe	Annopole Nowe, Wiktorów
2.	Annopole Stare	Annopole Stare
3.	Biały Ług	Biały Ług
4.	Czechy	Czechy
5.	Kłady	Kłady, Dionizów
6.	Gajewniki	Gajewniki
7.	Gajewniki-Kolonia	Gajewniki-Kolonia
8.	Henryków	Henryków
9.	Izabelów	Izabelów, Izabelów Mały, Andrzejów
10.	Janiszewice	Janiszewice, Maciejów, Beniaminów, Karolew
11.	Krobanów	Krobanów, Krobanówek
12.	Korczew	Korczew
13.	Karsznice	Karsznice
14.	Michałów	Michałów
15.	Mostki	Mostki

16.	Ogrodzisko	Ogrodzisko
17.	Opiesin	Opiesin
18.	Ostrówek	Ostrówek
19.	Ochroniew	Ochroniew
20.	Poręby	Poręby
21.	Pratków	Pratków
22.	Piaski	Piaski
23.	Polków	Polków
24.	Rębieskie	Rębieskie, Rębieskie-Kolonia
25.	Suchoczasy	Suchoczasy
26.	Tymienice	Tymienice
27.	Wojśławice	Wojśławice
28.	Wólka Wojśławska	Wólka Wojśławska
29.	Wymysłów	Wymysłów
30.	Zamłynie	Zamłynie
31.	Zborowskie	Zborowskie, Laskowiec

Źródło: Opracowanie własne

2.2. Zasoby środowiska przyrodniczego

Gmina Zduńska Wola należy do gmin, które ze względu na swoje położenie w stosunku do miasta Zduńska Wola oraz uwarunkowania przyrodnicze, posiada duży potencjał do rozwoju mieszkalnictwa na tym terenie. Na terenie gminy występują małe ciekі wodne (tj. rzeki: Warta, Pichna, Tymianka, Niwka, Szadkówka), różnorodność obszarów leśnych (wskaźnik lesistości w Gminie wynosi 29,53% i jest podobny do wskaźnika dla kraju), w tym obszary chronione:

- rezerваты przyrody: rezerwat przyrody „Jabłecznik” oraz rezerwat przyrody „Wojśławice”,
- Park Krajobrazowy Międzyrzecza Warty i Widawki,
- siedliska przyrodnicze chronione.

2.3. Ludność gminy

Liczba mieszkańców na terenie Gminy Zduńska Wola, na przestrzeni ostatnich lat, systematycznie wzrasta. Na koniec roku 2024 wynosiła 12329.

Tabela 2. Liczba mieszkańców gminy w latach 2021-2024 z podziałem na poszczególne sołectwa

L.p.	Sołectwo/ Lata	Liczba mieszkańców		
		2022	2023	2024
1.	Annopole Nowe	275	275	277
2.	Annopole Stare	164	166	171
3.	Biały Ług	253	261	262
4.	Czechy	1686	1691	1689
5.	Kłady	181	183	191
6.	Gajewniki	192	201	194
7.	Gajewniki-Kolonia	159	164	165
8.	Henryków	311	300	293
9.	Izabelów	999	1009	1034
10.	Janiszewice	613	632	647
11.	Krobanów	267	265	257
12.	Korczew	457	465	481
13.	Karsznice	308	315	316
14.	Michałów	340	341	340
15.	Mostki	112	113	121
16.	Ogrodzisko	346	347	350
17.	Opiesin	532	538	541
18.	Ostrówek	244	243	236
19.	Ochraniew	468	480	477
20.	Poręby	195	199	194
21.	Pratków	333	335	344
22.	Piaski	479	480	478
23.	Polków	233	231	232
24.	Rębieskie	302	290	289
25.	Suchoczasy	377	386	389
26.	Tymienice	750	756	764
27.	Wojśławice	678	750	747
28.	Wólka Wojśławska	186	190	189

29.	Wymysłów	295	301	307
30.	Zamłynie	218	218	221
31.	Zborowskie	138	137	133
32.	Ogółem	12091	12262	12329

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 3. Dane demograficzne

Dane statystyczne w latach	2022	2023	2024
Liczba ludności ogółem	12091	12262	12329
Kobiety	6095	6114	6145
Mężczyźni	6130	6148	6184
Urodzenia	104	83	86
Zgony	133	113	126
Przyrost naturalny	-29	-30	-40
Wiek przedprodukcyjny	2432	2506	2489
Wiek produkcyjny	7615	7646	7692
Wiek poprodukcyjny	2044	2110	2147

Źródło: Opracowanie własne

Z powyższej tabeli wynika, że w roku 2024 odnotowano ujemny przyrost naturalny. Wzrosła liczba ludności w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym.

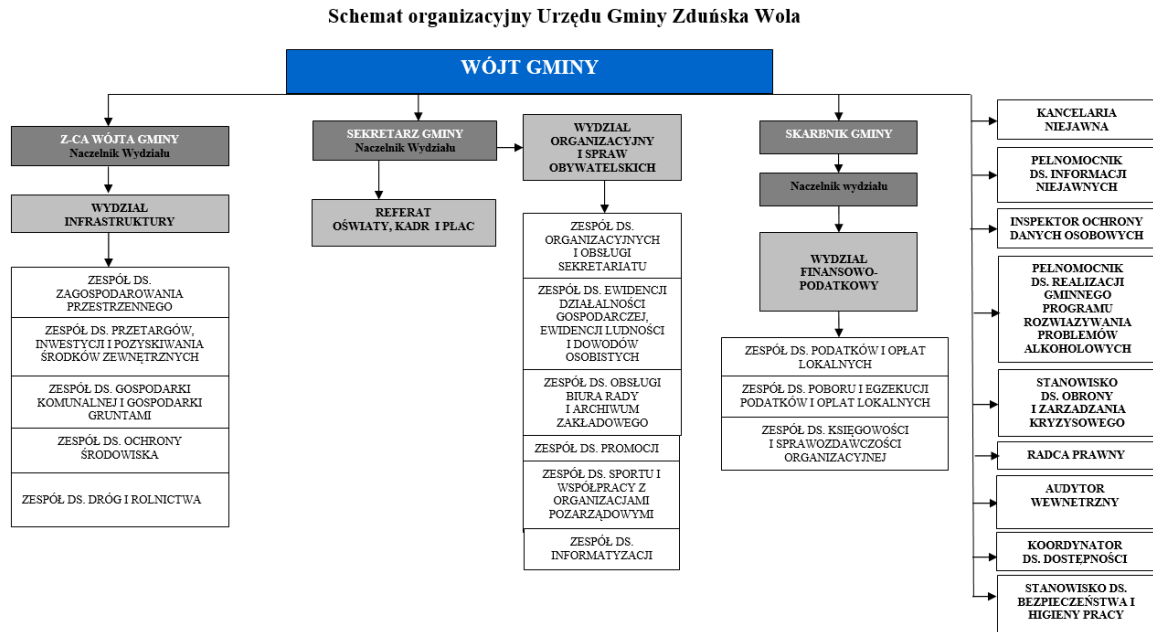
2.4. Władze lokalne i gminne jednostki organizacyjne

Głównym zadaniem gminy, jako jednostki samorządu terytorialnego, jest zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty. Szczegółowo zadania własne zostały określone w art. 7 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym. Ustawy mogą nakładać na gminę także obowiązek realizacji zadań zleconych – z zakresu administracji rządowej.

Organem stanowiącym jest Rada Gminy Zduńska Wola – liczy 15 radnych. W roku 2024 Rada podjęła 101 uchwał.

Organem wykonawczym gminy jest wójt. Wykonuje on uchwały rady gminy oraz realizuje zadania określone przepisami prawa wydając zarządzenia i decyzje. W roku 2024 było wydane 235 zarządzeń wójta gminy oraz 9193 decyzji, w tym 1580 z obszaru pomocy społecznej. Jest też kierownikiem urzędu, przy pomocy którego wykonuje powierzone zadania.

Źródło: Opracowanie własne

Gminne jednostki organizacyjne – urząd gminy, przedszkola, szkoły podstawowe oraz ośrodki pomocy społecznej są realizatorami zadań gminy, w tym z zakresu oświaty i pomocy społecznej.

Tabela 4. Wykaz jednostek organizacyjnych Gminy Zduńska Wola

L.p.	Nazwa jednostki organizacyjnej
1.	Urząd Gminy Zduńska Wola
2.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zduńskiej Woli
3.	Szkoła Podstawowa w Annopolu Starym
4.	Zespół Szkoły Podstawowej i Przedszkola im. Jana Pawła II w Czechach
5.	Szkoła Podstawowa im. Juliana Tuwima w Izabelowie
6.	Szkoła Podstawowa im. ks. Jana Twardowskiego w Janiszewicach
7.	Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi im. Jana Henryka Dąbrowskiego w Krobanowie
8.	Szkoła Podstawowa im. Adama Mickiewicza w Wojślawicach
9.	Gminne Przedszkole Kolorowy Zakątek w Ochraniewie
10.	Gminne Przedszkole w Tymienicach

Źródło: Opracowanie własne

2.5. Podmioty gospodarcze

2.5.1. Działalność rolnicza

Gmina Zduńska Wola charakteryzuje się znacznym zróżnicowaniem warunków glebowych. Najlepsze gleby należące do I i II klasy bonitacyjnej kompleksu pszennego, bardzo dobrego, zajmują niewielkie powierzchnie w okolicach wsi Wojsławice oraz Korczew. Najczęściej występujący kompleks żytni bardzo dobry (pszenno-żytni), w skład którego wchodzi najlepsze gleby lekkie bielcowe, zaliczane do III i IV klasy bonitacyjnej, znajdują się przede wszystkim w północnej części gminy w okolicy Pratkowa oraz wsi Rębieskie i Rębieskie-Kolonia, a także wokół Wojsławic.

Rolnictwo w gminie, w przeważającej części oparte jest na drobnych gospodarstwach prywatnych. Liczba gospodarstw rolnych o powierzchni powyżej 1 ha - wynosi ok. 1798. Ich łączna powierzchnia to 6198,005 ha. Średnia wielkość gospodarstwa w gminie wynosi 3,44 ha.

W produkcji roślinnej dominuje uprawa zbóż (pszenica, pszenżyto, żyto, owies) ziemniaków i roślin pastewnych. Produkcja zwierząt jest wielokierunkowa (bydło, trzoda chlewna, drób).

Gmina Zduńska Wola z biegiem lat zmienia charakter – z rolniczego na podmiejski. Maleje liczba podmiotów prowadzących rolniczą produkcję roślinną, zwierzęcą, czy zajmujących się przetwórstwem. Dominują małe gospodarstwa rolne, których właściciele podejmują działalność nierolniczą – własną lub w oparciu o zatrudnienie.

2.5.2. Działalność gospodarcza

Na terenie Gminy Zduńska Wola na koniec 2024 roku funkcjonowało 866 jednostek gospodarczych. Największa część podmiotów prywatnych to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, 38 działało w formie spółek cywilnych.

Na terenie Gminy Zduńska Wola działa 16 punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) oraz 4 punkty sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do sprzedaży w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne).

2.6. Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania

Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r., poz. 2151 ze zm.), określa kierunki polityki państwa wobec alkoholu. Kompleksowo reguluje zagadnienia dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, wskazuje zadania z tego zakresu oraz podmioty odpowiedzialne za ich realizację. Określa również źródła finansowania tych zadań. Reguluje funkcjonowanie rynku napojów alkoholowych, określając zasady kontroli obrotu tymi napojami. Reguluje także dziedzinę promocji i reklamy napojów alkoholowych, a także formułuje przepisy karne dotyczących obrotu i reklamy alkoholu. Wprowadza regulacje dotyczące postępowania wobec osób nadużywających alkoholu, określa podstawy leczenia odwykowego oraz wskazuje kompetencje i zadania Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, określa również najważniejsze kategorie zadań, które powinny realizować samorządy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz wskazuje źródło finansowania tych zadań.

Od stycznia 2022 roku elementem Gminnego Programu stają się również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym. Zostało nadane nowe brzmienie art. 4¹. ust. 1 pkt 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Zgodnie z aktualnym zapisem do zadań własnych gminy należy *prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.* Realizacja zadań, o których mowa w ust. 1, jest prowadzona w postaci uchwalonego przez radę gminy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, który stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych i który uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia.

Terminem „uzależnienia behawioralne” określa się formy zaburzeń (nałogów) nie związanych z przyjmowaniem substancji psychoaktywnych, a z niekontrolowanym wykonywaniem pewnych czynności (np. graniem w gry hazardowe).

Formalnie, do grupy tych zaburzeń możemy zaliczyć jedynie zaburzenie uprawiania hazardu, natomiast nieformalnie – szereg zachowań, które stanowią przejaw patologii ze względu na intensywność ich podejmowania (i na konsekwencje, jakie ponosi jednostka), a nie sam fakt angażowania się w nie. To właśnie odróżnia tzw. uzależnienia behawioralne od zachowań problemowych czy ryzykownych. Poza uprawianiem hazardu, do tzw. uzależnień behawioralnych należą również zachowania przystosowawcze, np. robienie zakupów czy uprawianie ćwiczeń fizycznych, jeśli wykonywane są kompulsywnie i niosą negatywne konsekwencje dla jednostki i jej otoczenia.

We wszystkich gminnych placówkach oświatowych prowadzone są profilaktyczne działania skierowane do dzieci i młodzieży w formie zajęć psychoedukacyjnych i profilaktycznych kształtujące postawy oraz umiejętności ważne dla zdrowego i trzeźwego stylu życia. Na terenie wszystkich szkół gminnych pedagodzy szkolni i wychowawcy realizują zajęcia z zakresu profilaktyki uzależnień, adresowane także do rodziców (w tym programy profilaktyczne), w ramach swojej pracy. W latach 2013-2024 w gminnych szkołach realizowano m.in. następujące programy profilaktyczne - „Jaś i Małgosia na tropie – Program Domowych Detektywów”, „Cukierki”. „Spójrz Inaczej” - dla młodszych klas szkół podstawowych, „Przeciw”, „Bez ryzyka” i „Tak czy Nie”, „Unplugged” dla starszych klas szkół podstawowych oraz program „Stop agresji i przemocy w szkole” - również dla starszych klas, a także autorskie programy profilaktyczne i warsztaty psychoedukacyjne opracowane przez samych pedagogów. Od 2017 r. we wszystkich szkołach gminnych (klasy „0” - III) i w przedszkolach prowadzony jest program z zakresu promocji zdrowia psychicznego „Przyjaciele Zippiego”. Ponadto, od roku szkolnego 2019/2020, wśród wszystkich uczniów klas VII gminnych szkół podstawowych realizowany jest program profilaktyczny „Fantastyczne Możliwości” a od roku szkolnego 2021/2022 kolejny program profilaktyczny – rekomendowany z zakresu promocji zdrowia psychicznego dzieci „Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej”, program będzie realizowany w cyklu 2-letnim (klasy IV-V). Większość

z ww. programów to programy rekomendowane przez KCPU (dawna PARPA), ORE, MEN. Z inicjatywy GKRPA zorganizowano 2 szkolenia dla nauczycieli i szkolnych specjalistów z gminnych placówek oświatowych (programy „Wspólne kroki w Cyberświecie” i „Spotkania z Leonem”). Z inicjatywy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy Urzędzie Gminy Zduńska Wola od listopada 2024 roku we wszystkich szkołach gminnych wdrożono system RESQL (dzięki wsparciu finansowemu Fundacji WOŚP). To nowoczesna aplikacja i innowacyjny system wspierający szkoły w rozwiązywaniu problemów przemocy rówieśniczej umożliwiającą anonimowe zgłoszenia incydentów przez uczniów i obsługę tych zgłoszeń przez nauczycieli - interwentów, którzy we współpracy z innymi pracownikami szkoły podejmuje odpowiednie działania.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podejmuje szereg czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu procedury poddania się leczeniu odwykowemu oraz w ramach ustawowych uprawnień inicjuje działania wynikające z art. 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W 2024 roku GKRPA przyjęła 13 nowych zgłoszeń dotyczących nadużywania alkoholu z jednoczesnym zaistnieniem przesłanek z art. 24 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Wysłano 87 zaproszeń na posiedzenia GKRPA, na które zapraszano także członków rodzin osób z problemem alkoholowym – wysłano 18 zaproszeń. Złożono 10 wniosków do sądu o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu. 10 osób zostało skierowanych na badania diagnostyczne do biegłych psychologa i psychiatry w kierunku diagnozy uzależnienia od alkoholu. Komisja zaopiniowała 1 wniosek o wydanie koncesji na sprzedaż napojów W II półroczu 2024 roku członkowie GKRPA skontrolowali łącznie 7 punktów sprzedaży napojów alkoholowych znajdujących się na terenie Gminy Zduńska Wola w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (podstawa prawna: art. 18 ust. 8 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm. oraz art. 47 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców - Dz. U. z 2024 r. poz. 236 ze zm.).

Od września 2014 roku w Klubie Abstynenta we wsi Czechy dyżur pełni terapeuta uzależnień w ramach finansowanego z **Gminnego Programu Punktu Konsultacyjnego** dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin. Mimo zakończenia

działalności Stowarzyszenia Punkt Konsultacyjny nadal udziela wsparcia i pomocy w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych. W 2024 roku terapeuta udzielił ogółem 136 godzin konsultacji osobom uzależnionym lub pijącym szkodliwie/ryzykownie oraz osobom uwikłanym w uzależnienie osób bliskich. Objęto opieką i wsparciem 28 członków rodzin z problemem alkoholowym oraz 108 osób uzależnionych od alkoholu i /lub narkotyków. Z konsultacji terapeuty może skorzystać każdy mieszkaniec Gminy Zduńska Wola – zarówno młodzież, jak i dorośli. Ponadto, w 2024 roku dofinansowano dodatkowe usługi zdrowotne w formie sesji warsztatowych – grupy wsparcia dla osób uzależnionych i ich bliskich prowadzonych w PLU w Zduńskiej Woli (comiesięczne warsztaty).

Gminny Program uchwalany jest corocznie przez Radę Gminy i jest realizowany przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Sposoby realizacji zadań określone w Gminnym Programie na 2024 rok dostosowane zostały do lokalnych potrzeb i problemów. Ponadto zostały one dostosowane do posiadanych możliwości samorządu w oparciu o lokalne zasoby instytucjonalne, osobowe i finansowe.

Źródłem finansowania zadań zawartych w **Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2024 rok** są środki własne gminy Zduńska Wola pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz z części opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym, tj. za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml, tzw. „małpki”.

2.7. Organizacje pozarządowe

2.7.1. Lokalna Grupa Działania „Podkova”

Z inicjatywy Gminy Zduńska Wola w 2008 roku podjęte zostały pierwsze kroki w kierunku utworzenia stowarzyszenia działającego w oparciu o Program Rozwoju Obszarów Wiejskich - Leader. Zidentyfikowanie problemów lokalnych, niski poziom współpracy samorządów oraz słabe wykorzystanie posiadanych zasobów stały się motywem do podjęcia, pomiędzy gminami Zduńska Wola i Zapolice, współpracy, której celem było zaktywizowanie samorządów oraz ich partnerów, zainteresowanych projektami w ramach inicjatywy Leader. W zakres konsultacji oraz opracowanie

Lokalne Strategii Rozwoju (LSR), włączono społeczność lokalną, w tym przedstawicieli sektorów gospodarczego i społecznego.

18 czerwca 2009 roku pomiędzy Samorządem Województwa Łódzkiego a stowarzyszeniem Lokalna Grupa Działania „Podkowa” została podpisana umowa o warunkach i sposobie realizacji lokalnej strategii rozwoju. Kolejną – na realizację nowej strategii - podpisano 19 maja 2016 roku. 5 marca 2024 roku została podpisana umowa określająca warunki i sposób realizacji Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność (LSR) na lata 2023–2027. Dokument ten, opracowany we współpracy z mieszkańcami i samorządami, odpowiada na kluczowe potrzeby regionu oraz wyznacza kierunki działań na najbliższe lata. Budżet przeznaczony na wdrażanie strategii w latach 2023–2027 wynosi 1 500 000,00 euro. Środki te zostaną przeznaczone na:

- otwieranie i rozwój działalności gospodarczej,
- wprowadzanie nowych usług w gospodarstwach rolnych, w tym start i rozwój zagród edukacyjnych i agroturystyki,
- wsparcie lokalnych organizacji, stowarzyszeń oraz jednostek samorządu terytorialnego (JST) w realizacji przedsięwzięć integrujących osoby w trudnej sytuacji, wzmacniających kompetencje społeczności lokalnych, promujących dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze, a także rozwijających infrastrukturę.

Od początku funkcjonowania stowarzyszenia LGD „Podkowa” Gmina Zduńska Wola, ze środków przyznanych na realizację Lokalnej Strategii Rozwoju na lata 2007-2013 oraz na lata 2014-2020 pozyskała już prawie 3 mln złotych, a lokalni przedsiębiorcy na rozpoczęcie działalności gospodarczej i na rozwijanie działalności gospodarczej –1,5 mln złotych (od 2017 r.). Korzystają także małe stowarzyszenia, które pozyskują środki grantowe na realizację projektów lokalnych (ponad 87 000 zł) oraz mieszkańcy, którzy uczestniczą w wyjazdach studyjnych czy imprezach organizowanych przez LGD „Podkowa”.

Dodatkowo w 2024 roku została podpisana umowa o udzielenie dotacji w wysokości 30 000,00 euro w ramach programu Erasmus+, na realizację projektu „Inteligentna kultura”. Partnerem projektu jest hiszpańska organizacja Grupo de Desarrollo Rural Guadalteba. Celem projektu jest:

- zdobycie doświadczenia w zakresie współpracy międzynarodowej,

- wymiana wiedzy i dobrych praktyk między organizacjami partnerskimi i uczestnikami,
- aktywizacja organizacji partnerskich w zakresie innowacyjnych i włączających inicjatyw na obszarach wiejskich.

Kluczowym aspektem projektu jest zwiększenie świadomości lokalnych społeczności na temat nowoczesnych rozwiązań stosowanych w Unii Europejskiej, szczególnie w kontekście smart villages – koncepcji obejmującej ekologiczne i cyfrowe innowacje podnoszące jakość życia mieszkańców wsi.

2.7.2. Ochotnicze straże pożarne

Na terenie gminy Zduńska Wola działa Zarząd Oddziału Gminnego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP oraz 14 jednostek ochotniczych straży pożarnych, typu „S”. Wszystkie jednostki dysponują bazą lokalową w postaci remiz strażackich z pomieszczeniami garażowymi.

Do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego należą trzy jednostki: OSP Janiszewice, OSP Korczew, OSP Zborowskie. Na wyposażeniu jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych jest 17 samochodów pożarniczych. W celu szybkiego powiadamiania o konieczności podejmowania działań ratowniczych jednostki włączone do KSRG wyposażono w system selektywnego uruchamiania syren załączane ze stanowiska kierowania Komendy Powiatowej PSP w Zduńskiej Woli. System ten pozwala na bardzo szybkie powiadomienie strażaków o zagrożeniu, co w znacznym stopniu przyspiesza wyjazd do akcji. Ochotnicze straże pożarne z terenu Gminy Zduńska Wola w 2024 roku brały udział w 205 zdarzeniach.

Jednostki OSP działające na terenie Gminy Zduńska Wola:

- OSP Janiszewice (KSRG),
- OSP Korczew (KSRG),
- OSP Zborowskie (KSRG)
- OSP Annopole Nowe,
- OSP Czechy,
- OSP Gajewniki,
- OSP Izabelów,
- OSP Michałów,
- OSP Piaski,

- OSP Polków,
- OSP Pratków,
- OSP Wojsławice,
- OSP Zamłynie,
- OSP Rębieskie.

2.7.3. Koła gospodyń wiejskich

Koła Gospodyń Wiejskich powstały z inicjatywy mieszkających na terenie Gminy Zduńska Wola kobiet. Działają one na podstawie art. 22 ustawy z dnia 8 października 1982 r. o społeczno-zawodowych organizacjach rolników, jako stowarzyszenia, w oparciu o ustawę z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach, a także na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o kołach gospodyń wiejskich.

Na terenie Gminy Zduńska Wola działa 20 Kół Gospodyń Wiejskich, które czynnie biorą udział nie tylko w lokalnych wydarzeniach, ale także gminnych, powiatowych krajowych, a nawet międzynarodowych.

Tabela 5. Wykaz Kół Gospodyń Wiejskich działających na terenie Gminy Zduńska Wola

L.p.	Działające jako stowarzyszenia zwykle KGW	L.p.	Koła gospodyń wiejskich działające na podstawie ustawy o KGW
1.	Ogrodzisko	1.	Annopole Nowe
2.	Suchoczasy	2.	Annopole Stare
		3.	Czechy
		4.	Izabelów
		5.	Krobanów
		6.	Michałów
		7.	Opiesin
		8.	Rębieskie
		9.	Tymienice
		10.	Wojsławice
		11.	Wólka Wojsławska
		12.	Zborowskie

		13.	Pratków
		14.	Korczew
		15.	Kłady – Dionizów
		16.	Zamłynie
		17.	Biały Ług
		18.	Poręby

Źródło: Opracowanie własne

2.7.4. Kluby sportowe i stowarzyszenia oświatowe

Na terenie Gminy Zduńska Wola mają siedzibę oraz działają kluby sportowe - Towarzystwo Sportowe Janiszewice, Klub Sportowy Rębieskie, Ludowy Klub Sportowy Ekolog Wojsławice, Stowarzyszenie Pasjonatów Sportu z Henrykowa. Sport w Gminie Zduńska Wola jest ważnym elementem życia wielu jej mieszkańców, dlatego też gmina wspiera rozwój dyscyplin sportowych w różnych grupach wiekowych, zarówno finansowo jak i rzeczowo. Wsparciem objęte są stowarzyszenia, których siedziba mieści się na terenie gminy oraz prowadzą szkolenia na terenie i dla mieszkańców gminy.

W 2024 roku rozstrzygnięto konkurs na realizację zadań z zakresu rozwoju sportu na terenie Gminy Zduńska Wola. Kluby sportowe i stowarzyszenia mogły ubiegać się o środki na prowadzenie szkolenia sportowego, udział w zawodach oraz rozgrywkach sportowych. Do rozdysponowania była kwota 194.000,00 złotych.

Tabela 6. Wykaz podmiotów, których oferty zostały wybrane w postępowaniu konkursowym, wraz z kwotami dotacji

Lp.	Nazwa zadania - dziedzina	Nazwa beneficjenta	Przyznana kwota dotacji
1.	Prowadzenie szkolenia sportowego, udział w zawodach oraz rozgrywkach sportowych w dziedzinie piłka nożna	Towarzystwo Sportowe Janiszewice	79.000,00 zł
2.	Prowadzenie szkolenia sportowego, udział w zawodach oraz rozgrywkach sportowych w dziedzinie piłka nożna	Ludowy Klub Sportowy Ekolog Wojsławice	65.000,00 zł

3.	Prowadzenie szkolenia sportowego, udział w zawodach oraz rozgrywkach sportowych w dziedzinie piłka siatkowa	Stowarzyszenie Pasjonatów Sportu	25.000,00 zł
4.	Prowadzenie szkolenia sportowego, udział w zawodach oraz rozgrywkach sportowych w dziedzinie piłka nożna	Klub Sportowy Rębieskie	25.000,00 zł
Razem			194.000,00 zł

Źródło: Opracowanie własne

Na mocy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1491 ze zm.) organizacje pozarządowe lub podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy mogą realizować zadania publiczne o charakterze lokalnym lub regionalnym z pominięciem otwartych konkursów ofert. W tym trybie wpłynęła oferta organizacji pozarządowej na realizację zadania publicznego z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej złożona przez Ochotniczą Straż Pożarną w Janiszewicach na „IX BIEG PO GMINIE ZDUŃSKA WOLA”. Przyznano dotację w wysokości 10.000,00 zł.

Ważnym elementem rozwoju aktywności sportowej na terenie gminy jest systematyczne tworzenie, rozbudowa i konserwacja bazy sportowej. Wpływa to na poprawę warunków uprawiania sportu, a w niedługim czasie może zaowocować osiąganiem coraz lepszych wyników przez młodzież oraz zwiększeniem zainteresowania uprawianiem sportu.

2.7.5. Realizacja Programu współpracy gminy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego

W celu określenia czytelnych podstaw wzajemnych relacji pomiędzy organami władzy publicznej, a organizacjami pozarządowymi, samorząd Gminy Zduńska Wola co roku uchwała Program współpracy Gminy Zduńska Wola z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, który jest istotnym elementem lokalnej polityki społecznej i finansowej. Program

stanowi dokument określający w perspektywie rocznej cele, zasady, przedmiot i formy współpracy, a także obszary oraz priorytetowe zadania publiczne realizowane w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działalność pożytku publicznego na terenie gminy lub na rzecz jej mieszkańców.

Przyjęto, że priorytetowymi działaniami programu mogą być jedynie niektóre zadania należące do wykazu zadań własnych gminy (zgodnie z art. 7.1 ustawy o samorządzie gminnym), a w szczególności:

- 1) wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej – współpraca pozafinansowa i finansowa z organizacjami pozarządowymi;
- 2) działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży – współpraca pozafinansowa i finansowa z organizacjami pozarządowymi.

W ramach realizacji zadań publicznych przez ww. stowarzyszenia w 2024 r., według danych wykazanych w sprawozdaniach, działaniami wynikającymi z realizacji wymienionych zadań publicznych, objętych było 264 osób.

Sprawozdania z realizacji zadań publicznych zostały sprawdzone pod względem formalnym, merytorycznym i finansowym. Zadania zostały zrealizowane w 100 %.

W 2024 roku Gmina Zduńska Wola współpracowała z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami uprawnionymi nie tylko na płaszczyźnie finansowej poprzez zlecanie zadań publicznych, ale również w sferze pozafinansowej. Pozafinansowe formy współpracy gminy z organizacjami pozarządowymi określał rozdział V Programu. W ramach współpracy realizowane były działania w sferze informacyjnej, promocyjnej, organizacyjnej i szkoleniowej.

3. Promocja gminy i wydarzenia kulturalne

W Gminie Zduńska Wola w 2024 roku zorganizowano szereg różnych przedsięwzięć i wydarzeń, których celem była integracja mieszkańców, edukacja, wspólne spędzenie czasu wolnego czy upamiętnienie uroczystości historycznych.

Do najważniejszych wydarzeń zaliczyć można:

- 1) obchody Międzynarodowego Dnia Kobiet odbyły się w piątek, 8 marca w Ogrodziskach. Na zaproszenie odpowiedziały członkinie kół gospodyń wiejskich z terenu Gminy Zduńska Wola, radni. W spotkaniu wzięło udział prawie 150 osób;

- 2) obchody Gminnego Dnia Katyńskiego zorganizowane zostały w dniu 18 kwietnia przy Szkole Podstawowej im. Adama Mickiewicza w Wojśławicach, część artystyczną przygotowali uczniowie Szkoły Podstawowej w Wojśławicach. Przedstawiciele władz i goście złożyli wiązanki z kwiatów, zapalili znicze pod tablicą epitafijną, a poczty sztandarowe oddały hołd pomordowanym;
- 3) dożynki Gminne, które odbyły się w niedzielę, 25 sierpnia, na boisku szkolnym przy Szkole Podstawowej w Wojśławicach. Gospodarzami dożynek były sołectwa Karsznice oraz Pratków. Podczas uroczystości dożynekowych dwóch rolników z naszej gminy otrzymało odznaki „Zasłużony dla rolnictwa”. Czas uczestnikom dożynek umiliły występy artystyczne Orkiestry Dętej Poddębic, zespołów: Abba Classic, Bayera oraz Góralska Hora.
- 4) spotkanie z przedsiębiorcami z terenu Gminy Zduńska Wola, które odbyło się 13 grudnia w Gajownikach. Spotkanie uświetnił występ Izabeli Szafrąńskiej. Na zaproszenie odpowiedziało prawie 100 lokalnych przedsiębiorców.
- 5) spotkanie wigilijne dla osób samotnych z terenu Gminy Zduńska Wola, które odbyło się w 20 grudnia w Zespole Szkoły Podstawowej i Przedszkola im. Jana Pawła II w Czechach. W spotkaniu uczestniczyło prawie 120 osób.

4. Sytuacja finansowa - analiza budżetu gminy Zduńska Wola

4.1. Dochody budżetu Gminy Zduńska Wola

Dane dotyczące zmiany struktury poszczególnych dochodów budżetu gminy Zduńska Wola w latach 2022 – 2024 przedstawiono w poniższej tabeli :

Tabela 7. Struktura dochodów majątkowych i bieżących Gminy Zduńska Wola w latach 2022-2024 [zł]

Dochody	2022	2023	2024
ogółem	80.352.162,14	89.040.160,78	81.794.171,64
majątkowe	9.265.812,09	23.818.027,88	7.290.886,54
bieżące	71.086.350,05	65.222.132,90	74.503.285,10

Źródło: Opracowanie własne

Struktura dochodów Gminy Zduńska Wola na przestrzeni analizowanych lat wykazuje tendencję wzrostową w zakresie dochodów bieżących. Dochody bieżące są źródłem finansowania zadań własnych danej jednostki samorządu terytorialnego i to na ich wysokość gmina ma możliwość oddziaływania. Im większy udział mają one w budżecie, tym łatwiejszy i bardziej przewidywalny jest proces prognozowania budżetu. Wzrostowi dochodów bieżących sprzyja wzrost lokalnej bazy ekonomicznej, możliwy do osiągnięcia m.in. w wyniku realizacji inwestycji służących lokowaniu nowej oraz dalszemu rozwojowi istniejącej, działalności gospodarczej oraz rozwojowi mieszkalnictwa. Procesy te z kolei, w dłuższym okresie czasu, zwiększają bazę podatkową.

W strukturze dochodów Gminy Zduńska Wola zauważalne jest także występowanie co roku **dochodów majątkowych**, do których zalicza się:

- dotacje i środki przeznaczone na inwestycje,
- dochody ze sprzedaży majątku,
- dochody z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności.

W roku 2024 dochody majątkowe stanowiły 8,91 % dochodów ogółem.

Analizując strukturę dochodów Gminy Zduńska Wola z podziałem na ich rodzaj, to największy udział w analizowanym okresie stanowiły dochody własne gminy.

Tabela 8. Dochody Gminy Zduńska Wola w latach 2022-2024 [zł]

Dochody	2022	2023	2024
dochody własne	31.324.122,38	33.497.593,46	37.255.188,05
subwencja ogólna	16.913.409,00	22.714.073,60	27.034.754,00
dotacja ogółem	20.196.093,39	12.393.117,13	10.987.297,30
Środki z funduszy celowych	11.918.537,37	20.435.376,59*	6.516.932,29
Dochody ogółem	80.352.162,14	89.040.160,78	81.794.171,64

Źródło: Opracowanie własne

*Fundusz Pomocy Ukrainie, Fundusz Przeciwdziałania COVID-19 Rządowy Fundusz Polski Ład, Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg

4.1.1. Dochody własne

Wysokość dochodów własnych Gminy Zduńska Wola rokrocznie rosła. Największy procentowy wzrost dochodów własnych odnotowano z tytułu podatku od nieruchomości.

Tabela 9. Poszczególne kategorie dochodów własnych Gminy Zduńska Wola [zł]

Rodzaj podatku	2022	2023	2024
Wpływy z opłat i podatków	17.736.428,81	22.974.518,46	21.980.838,05
podatek rolny	629.576,00	740.075,00	926.139,00
podatek leśny	116.538,40	175.547,47	178.856,96
podatek od nieruchomości	6.568.012,20	7.330.177,57	8.333.655,94
podatek od środków transportowych	211.012,00	339.248,20	385.320,00
podatek od ccp	773.871,85	705.360,81	1.236.862,65
wpływy z opłaty skarbowej	22.548,00	24.142,00	23.455,00
dochody z majątku	1.176.341,65	362.579,04	435.421,35
wpływy z usług		497.545,50	508.729,80
pozostałe dochody własne		12.799.842,87*	9.952.397,35

Źródło: Opracowanie własne

*W tym z tytułu dochodów ze sprzedaży preferencyjnej paliwa stałego na potrzeby gospodarstw domowych: 3.816.790,34 zł.

Tabela 10. Udział w podatkach stanowiących dochód państwa w Gminie Zduńska Wola w latach 2022-2024 [zł]

Udział w podatkach stanowiących dochód państwa	2022	2023	2024
od osób fizycznych	13.373.505,57	10.185.094,00	14.820.303,00
od osób prawnych	214.188,00	337.981,00	454.047,00
Razem	13.587.693,57	10.523.075,00	15.274.350,00

Źródło: Opracowanie własne

Największy udział w dochodach własnych gminy Zduńska Wola w 2024 r. miały podatki stanowiące dochód państwa od osób fizycznych. Udział ten wyniósł 41,00%. Jest on wyższy o 9,60% w porównaniu do roku 2023 (30,40%). Równie wysoki udział stanowiły wpływy z tytułu podatku od nieruchomości (22,37%). Udział ten jest wyższy w porównaniu z rokiem 2023 o 0,49%. **Należy podkreślić, że gmina Zduńska Wola, jak i inne gminy, począwszy od roku 2023 nie może w sposób pośredni oddziaływać na wysokość dochodów z udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, ze względu na fakt, że plan wysokości**

udziału zarówno w PIT jak i w CIT określa nominalnie Ministerstwo Finansów dla każdej z Gmin

W 2024 r. wpływy z tytułu: podatków i opłat oraz udział w podatkach stanowiących dochód państwa od osób prawnych i fizycznych stanowiły około 45,55% dochodów gminy ogółem, w stosunku do roku 2023 udział ten wzrósł o 7,93%. Gmina jednak może wpływać na wzrost podatku od nieruchomości od osób prawnych tworząc korzystne warunki do podejmowania działalności gospodarczej, by na jej terytorium powstało jak najwięcej podmiotów gospodarczych. Działania zachęcające potencjalnych przedsiębiorców mogą obejmować promocję gminy jako dobrego miejsca do rozwoju przedsiębiorczości, a także działania związane z uzbrajaniem terenów pod inwestycje.

4.1.2. Subwencje

Dochody z tytułu subwencji ogólnej stanowiły w roku 2024 – 31,88% ogółu dochodów gminy Zduńska Wola. Subwencja oświatowa stanowiła 70,97 % subwencji ogólnej.

Zaznaczyć należy, że kwota 742.707,00 zł – część rozwojowa subwencji ogólnej jest nową kategorią wparcia z budżetu państwa.

Tabela 11. Udział poszczególnych części subwencji w ogólnym dochodzie Gminy Zduńska Wola w latach 2022-2024 [zł]

Subwencja	2022	2023	2024
część oświatowa subwencji ogólnej	13.011.140,00	14.384.203,00	19.181.090,00
część wyrównawcza subwencji ogólnej	3.902.269,00	4.414.797,00	6.621.649,00
uzupełnienie subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego	-	3.915.073,60	489.308,00
Część rozwojowa subwencji ogólnej dla jst			742.707,00
Razem	16.913.409,00	22.714.073,60	27.028.754,00

Źródło: Opracowanie własne

4.1.3. Dotacje

W perspektywie lat 2022-2024 wysokość dotacji celowych w strukturze dochodów Gminy Zduńska Wola kształtowała się na wyrównanym poziomie.

Na zadania zlecone przez administrację rządową Gmina Zduńska Wola otrzymała w roku 2024 dotacje w kwocie: **7.035.034,19 zł.**

W ramach zadań zleconych finansowanych z dotacji realizowane są następujące działania:

- 1) realizacja świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zasiłku dla opiekunów;
- 2) sfinansowanie wypłat zryczałtowanych dodatków energetycznych dla odbiorców wrażliwych energii elektrycznej;
- 3) realizacja ustawy o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, w tym na pokrycie kosztów postępowania w sprawie jego zwrotu poniesionych przez gminę;
- 4) realizacja zadań wynikających z ustawy prawo o aktach stanu cywilnego, ustawy o ewidencji ludności oraz ustawy o dowodach osobistych;
- 5) realizację rządowego programu „Dobry start”;
- 6) prowadzenie stałego rejestru wyborców;
- 7) realizacja jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia się żywego dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu – realizacja ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;
- 8) wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe;
- 9) przeprowadzenie wyborów na Wójtów, burmistrzów, prezydentów, wybory do Rad Gmin.

W ramach dotacji na zadania własne Gmina otrzymała w 2024 roku kwotę: **6.858.076,60 zł.** W tym kwotę 4.213.483,06 zł stanowiły dotacje majątkowe.

Tabela 12. Dotacje w budżecie Gminy Zduńska Wola w latach 2022-2024 [zł]

Dotacje	2022	2023	2024
dotacje ogółem [zł]	20.196.093,39	12.393.117,13	13.893.110,79
dotacje celowe [zł]	20.196.093,39	12.393.117,13	13.893.110,79

pozostałe [zł]	0	0	0
% udział w dochodach	25,13%	13,91%	16,99%

Źródło: Opracowanie własne

4.2. Wydatki budżetu Gminy Zduńska Wola

W okresie 2023-2024 można zaobserwować systematyczny wzrost wydatków bieżących Gminy, który jest spowodowany:

- realizowaniem przez gminę Zduńska Wola nowych zadań, które zostały sędowane na wszystkie gminy przez Państwo, jednakże nie zostały przekazane dodatkowe środki na ich realizację. W związku z tym, gmina realizuje więcej zadań własnych przy takim samym budżecie,
- pojawieniem się nowych kosztów eksploatacyjnych generowanych przez nowo zrealizowane inwestycje (np. koszty utrzymania nowo wybudowanej kanalizacji, dróg, boisk wielofunkcyjnych, placów zabaw itp.).

Należy zauważyć, że oprócz wydatków bieżących, w budżecie gminy występują również **wydatki majątkowe**, wynikające z aktywnej polityki inwestycyjnej gminy Zduńska Wola. Wydatki majątkowe pełnią rolę wydatków rozwojowych, przekładając się bezpośrednio na wzrost potencjału mieszkaniowego, turystycznego i inwestycyjnego gminy, a przede wszystkim poprawę jakości życia mieszkańców.

Tabela 13. Wydatki Gminy Zduńska Wola w latach 2022-2024 [zł]

Wydatki	2022	2023	2024
ogółem [zł]	81.957.327,90	91.780.488,85	80.803.572,58
majątkowe [zł]	16.455.770,55	31.933.153,43	15.790.425,73
% udział w. majątkowych	20,07%	34,79%	19,54%
bieżące [zł]	65.501.558,35	59.847.335,42	65.013.146,85
% udział w. bieżących	79,93%	65,21%	80,46%

Źródło: Opracowanie własne

Analizując strukturę wydatków Gminy Zduńska Wola w latach 2022-2024 można zauważyć, że w całym analizowanym okresie największa część środków finansowych kierowana była na cele oświaty i wychowania – w 2024 r. - wydatki te stanowiły **54,13% wydatków bieżących**. (35.189.517,58 : 65.013.146,85). Biorąc pod uwagę wysokość subwencji oświatowej oraz poziom wydatków w dziale „Oświata i wychowanie” należy stwierdzić, że cała część dochodów z tytułu subwencji nie pokrywa już wydatków

związanych z wynagrodzeniami pracowników oświaty – wydatki wykonane w grupie wynagrodzeń w dziale 801: 25.843.663,10 zł, również pozostałe wydatki spoczywają na organie prowadzącym, czyli na gminie Zduńska Wola.

Tabela 14. Wysokość subwencji oświatowej i wydatków na oświatę na terenie Gminy Zduńska Wola w latach 2022-2024 [zł]

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
subwencja oświatowa	13.011.140,00	14.384.203,00	19.181.090,00
wydatki na oświatę	24.755.496,12	30.118.703,85	38.116.074,48
Różnica	11.744.356,12	15.734.500,85	18.934.984,48

Źródło: Opracowanie własne

Wydatki z zakresu pomocy społecznej, pozostałych zadań w zakresie pomocy społecznej oraz rodziny w 2024 r. stanowiły 15,21% ogółu wydatków bieżących budżetu. Wprawdzie podstawowym źródłem finansowania tych wydatków były dotacje z budżetu państwa przekazywane na realizację zadań zleconych, jednak z upływem czasu zwiększał się także zakres zadań finansowanych środkami własnymi budżetu gminy. Ponadto, analizując zachodzące zmiany demograficzne należy zakładać, że udział tej grupy wydatków będzie wykazywał w dłuższym okresie czasu tendencję rosnącą. Należy również zauważyć, że wydatki na opiekę społeczną są drugimi co do wielkości wydatkami gminy Zduńska Wola.

Wydatki na administrację publiczną w 2024 r. stanowiły prawie 9,88% wydatków ogółem Gminy.

Zwiększa się także wielkość środków przeznaczonych się na dział „transport i łączność”, które wykorzystywane są m.in. na utrzymanie dróg gminnych, ale także na rozwój i poprawę jakości dróg gminnych.

Gmina Zduńska Wola (podobnie jak inne gminy w Polsce), zmuszona jest pokrywać koszty związane z realizacją nowych zadań narzuconych przez władze centralne z budżetu własnego. W związku z tym, że zmiany te dotyczą różnych obszarów funkcjonowania Gminy, to konsekwencją tych zmian jest znaczny wzrost wydatków bieżących Gminy Zduńska Wola (zwłaszcza w ramach administracji publicznej, opieki społecznej oraz gospodarki komunalnej), co w konsekwencji wpływa na wzrost udziału tych wydatków w ogólnej strukturze wydatków gminy.

W roku 2024 Gmina Zduńska Wola wydatkowała 1.489.241,80 zł na dotacje dla jednostek z sektora finansów publicznych oraz 3.471.787,73 zł na dotacje dla

jednostek spoza sektora finansów publicznych, w tym: **1.520.573,26 zł na dotacje dla przedszkola i żłobka w Henrykowie.**

4.3. Postępowania przetargowe

W roku 2024 przeprowadzonych zostało 15 postępowań w trybie ustawy Prawo zamówień publicznych z tego:

- 5 postępowań dotyczyło robót budowlanych - wartość zawartych umów w wyniku tych postępowań: 10 552 973,75 zł brutto,
- 5 postępowań dotyczyło usług - wartość zawartych umów w wyniku tych postępowań: 1 877 270,40 zł brutto,
- 3 postępowania dotyczyły dostaw – wartość zawartych umów w wyniku tych postępowań: 740 049,00 zł brutto.

4.4. Wynik budżetów gminy Zduńska Wola w latach 2022-2024

W tabeli 15 przedstawiono wielkość wydatków budżetowych na tle dochodów Gminy Zduńska Wola w latach 2022-2024, obrazując tym samym wysokość wyniku finansowego osiąganego przez Gminę w poszczególnych latach.

Tabela 15. Wyniki budżetów Gminy Zduńska Wola w latach 2022-2024 [zł]

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
Dochody	80.352.162,14	89.040.160,78	81.794.171,64
Wydatki	81.957.328,90	91.780.488,85	80.803.572,58
Wynik	-1.605.166,76	-2.740.328,07	990.599,06

Źródło: Opracowanie własne

Jak widać na powyższym zestawieniu w roku 2024 Gmina Zduńska Wola osiągała nadwyżkę operacyjną oraz dodatni wynik budżetu, tzn. wydatki wykonane były niższe niż dochody o kwotę: 990.599,06 zł. Na realizację wydatków majątkowych w roku 2024 wydatkowano kwotę: 15.790.425,73 zł.

4.5. Pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację zadań

Gmina Zduńska Wola na realizację różnorodnych zadań pozyskuje środki finansowe zewnętrzne: unijne bądź krajowe. Z tych środków realizowane są inwestycje

komunalne takie jak budowa dróg, remonty budynków, projekty edukacyjne oraz społeczne.

Wykorzystywano środki zewnętrzne m.in z następujących programów krajowych i unijnych:

- Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego 2014 – 2020,
- Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych,
- Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg,
- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020.

W roku 2024 realizowane były następujące projekty finansowane ze środków zewnętrznych :

1. Rozbudowa dróg gminnych nr 119070E oraz 119067E na terenach miejscowości Beniaminów, Karolew i Opiesin w gminie Zduńska Wola
Źródło finansowania: Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg
Dotacja: 4.298.906 zł.
2. „Rozbudowa i budowa drogi gminnej we wsiach Ochraniew, Henryków, Biały Ług – etap III
Źródło finansowania: Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych
Dotacja: 159 198,88 zł.
3. Budowa stacji uzdatniania wody w miejscowości Krobanów
Źródło finansowania: Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych
Dotacja: 1.253.426,00 zł.
4. Odtworzenie stawu retencyjnego w miejscowości Krobanów
Źródło finansowania: Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014 – 2020
Dotacja: 500 000,00 zł
5. Modernizacja kompleksu sportowego "Moje boisko - Orlik 2012" przy Zespole Szkoły Podstawowej i Przedszkola w Czechach
Źródło finansowania: Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej
Dotacja: 517 500,00 zł.
6. Budowa boiska wielofunkcyjnego i Izabelowie
Źródło finansowania: Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej
Dotacja 302 700,00 zł
7. Cyberbezpieczny samorząd

Źródło finansowania: Fundusze Europejskie na rozwój cyfrowy 2021-2027

Dotacja: 580 000,00 zł.

8. Infrastruktura sołecka na plus

„Modernizacja świetlicy wiejskiej w OSP w Izabelowie.

Źródło finansowania: budżet Województwa Łódzkiego

Dotacja: 100 000 zł.

9. „Sołectwo na plus” 2023

W ramach projektów w sołectwach zrealizowane zostały:

- 1) w Annopolu Nowym – Izba pamięci jako pomost między historią a teraźniejszością mieszkańców wsi Annopole Nowe – wyremontowano pomieszczenie OSP i wyposażono w regały, stół, krzesła i gablotę na sztandar,
- 2) w Białym Ługu – Mini świetlica kontenerowa – zakupiono kontener i podstawowe wyposażenie: regały, meble i zlewozmywak,
- 3) w Czechach – Kuchnia dla pokoleń, wyposażono kuchnię w świetlicy wiejskiej w meble z blachy nierdzewnej,
- 4) w Gajownikach – Modernizacja ogrodzenia na placu wiejskim w Gajownikach – wymieniono na placu sołeckim stare ogrodzenie, bramę i furtki,
- 5) w Korczewie – Aktywna wieś – super mieszkańcy, położono kostkę brukową między remizą a altaną oraz dokonano nasadzeń,
- 6) w Ogrodzisku – Przystosowanie pomieszczenia w budynku gminnym na świetlicę sołecką w miejscowości Ogrodzisko gm. Zduńska Wola – wyposażono pomieszczenie zaadoptowane na świetlicę wiejską w meble kuchenne, kran i chłodziarkę, – w Opiesinie – Elementy infrastruktury do uprawiania aktywności ruchowej dla dzieci na działce sołeckiej w Opiesinie, zamontowano nowe urządzenie zabawowe służące do wspinaczki – linarium,
- 7) w Polkowie – Budowa mini boiska do gry w koszykówkę – powstało wyczekiwane boisko do koszykówki,
- 8) w Rębieskich – Doposażenie altany wybudowanej przy budynku OSP Rębieskie – zakupiono stoły i ławki do altany,

- 9) w Tymienicach – Zagospodarowanie terenu wiejskiego w miejscowości Tymienice – wymieniono starą karuzelę, ławki i kosze na śmieci,
- 10) w Wojsławicach – Poprawa ładu przestrzennego, dostępności oraz intensyfikacja procesów rewitalizacji przestrzeni wokół siedziby Ochotniczej Straży Pożarnej oraz Koła Gospodyń Wiejskich w Wojsławicach – utwardzono teren przed remizą, ułożono kostkę od od furtki do wejścia i dokonano nasadzeń.

Źródło finansowania - dotacja celowa z budżetu Samorządu Województwa Łódzkiego, przeznaczona na dofinansowanie zadań własnych gminy w zakresie realizacji małych projektów lokalnych realizowanych na terenach wiejskich.

Dotacja: 164 589,90 zł.

5. Inwestycje

5.1. Polityka inwestycyjna

Polityka inwestycyjna gminy polega na świadomym i celowym wyborze przedsięwzięć inwestycyjnych według ustalonych kryteriów oraz na odpowiednim doborze źródeł ich finansowania, co znajduje odzwierciedlenie w planowaniu strategicznym – w strategii rozwoju JST oraz w planowaniu wieloletnim (WPF).

5.2. Zestawienie inwestycji wykonanych w 2024 roku

Tabela 16. Wykaz inwestycji realizowanych w 2024 r.

Treść	Wykonanie
Rolnictwo i łowiectwo	358 385,90
Infrastruktura wodociągowa wsi	272 124,90
Aktualizacja dokumentacji projektowej budowy sieci wodociągowej w miejscowości Tymienice	29 889,00
Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Henryków, ul. Czekoladowa	12 619,80
Budowa zbiornika wód popłucznych na Stacji Uzdatniania Wody w Suchoczasach	63 000,00
Modernizacja złoża filtracyjnego SUW w Gajownikach	61 832,10
Program funkcjonalno - użytkowy dla budowy stacji uzdatniania wody w Suchoczasach	30 000,00

Program Funkcjonalno Użytkowy budowy SUW wraz z ujęciem wody i zagospodarowaniem wód popłucznych na dz. 166/3 obręb Krobanów	43 050,00
Wykonanie projektu rozbudowy sieci wodociągowej, budowa nowej nitki we wsi Ostrówek	15 000,00
Wykonanie projektu sieci wodociągowej w miejscowości Ostrówek - Karsznice	2 097,00
Wykonanie projektu sieci wodociągowej w miejscowości Tymienice	14 637,00
Infrastruktura sanitacyjna wsi	86 261,00
Budowa zjazdu do tłoczni ścieków w Korczewie	14 760,00
Koncepcja rozbudowy sieci kanalizacyjnej w miejscowości Tymienice	46 700,00
Projekt budowy sieci kanalizacyjnej wzdłuż terenów inwestycyjnych w miejscowości Tymienice	201,00
Rozbudowa monitoringu przepompowni i tłoczni ścieków	24 600,00
Transport i łączność	8 508 370,62
Drogi publiczne powiatowe	149 568,00
Dotacja celowa na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych - Rozbudowa drogi powiatowej nr 4901E Annopole Stare - Zborowskie na odcinku od skrzyżowania z drogą powiatową nr 4914E do granic powiatu	149 568,00
Drogi publiczne gminne	8 358 802,62
Modernizacja chodnika w ciągu drogi wewnętrznej - dz.ewid. nr 429/3 i 430/4 we wsi Czechy	4 920,00
Modernizacja chodnika w ciągu drogi wewnętrznej - dz.ewid. nr 744/2, 742/3, 745/3 i 746/2 we wsi Czechy	6 150,00
Poprawa bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu poprzez przebudowę drogi gminnej nr 119069E we wsi	286 657,99

Tymienice w zakresie budowy chodnika oraz wyniesionego przejścia dla pieszych	
Projekt przebudowy drogi wewnętrznej w miejscowości Wojśławice na terenie dz. ewid. nr 371/1, obr. 25.	30 750,00
Projekt przebudowy i rozbudowy drogi gminnej nr 119061E na terenie miejscowości Krobanów i Michałów	151 167,00
Przebudowa drogi gminnej nr 119057E w miejscowości Czechy, gmina Zduńska Wola	98 953,50
Przebudowa drogi gminnej nr 119065E we wsi Opiesin w zakresie budowy chodnika	6 150,00
Przebudowa drogi gminnej Ochraniew - Henryków-Biały Ług - etap III - poprawa bezpieczeństwa w ruchu kołowym na terenie sołectwa	440 764,60
Rozbudowa dróg gminnych nr 119070E oraz 119067E na terenach miejscowości Beniaminów, Karolew i Opiesin w gminie Zduńska Wola	7 307 213,53
Rozbudowa drogi dojazdowej j- ul. Kamiennej w miejs. Mostki w Gminie Zduńska Wola	1 476,00
Sporządzenie dokumentacji na utwardzenie drogi na działce 214/1 oraz łącznika drogi 119090E, odcinek 220m we wsi Wojśławice	24 600,00
Turystyka	34 440,00
Zadania w zakresie upowszechniania turystyki	34 440,00
Projekt Funkcjonalno Użytkowy dla projektu ścieżki rowerowej na odcinku Polków - Piaski	12 300,00
Projekt Funkcjonalno Użytkowy dla projektu trasy i ścieżki rowerowej i ciągu pieszo-rowerowego na odcinku drogi gminnej nr 114260E Czechy - Polków	22 140,00
Gospodarka mieszkaniowa	80 605,26
Gospodarka gruntami i nieruchomościami	80 605,26
Wykup gruntów	80 605,26
Informatyka	57 564,00

Cyberbezpieczny samorząd	57 564,00
Administracja publiczna	26 192,85
Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)	26 192,85
Zakup kserokopiarki Urząd Gminy	14 944,50
Zakup rejestratora IP do obsługi kamer na potrzeby Urzędu Gminy	11 248,35
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	447 403,00
Ochotnicze straże pożarne	447 403,00
Zakup lekkiego samochodu specjalno - pożarniczego dla OSP w Pratkowie	120 000,00
Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych - Termomodernizacja Remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w Zborowskim	327 403,00
Oświata i wychowanie	2 926 556,90
Szkoły podstawowe	2 704 305,74
Budowa boiska wielofunkcyjnego w miejscowości Izabelów- poprawa stanu przyszkolnej infrastruktury	345 166,24
Dokumentacja projektowa rozbudowy budynku Szkoły Podstawowej w Izabelowie	30 504,00
Poprawa efektywności energetycznej budynków oświatowych na terenie Gminy Zduńska Wola	60 637,30
Zakup maszyny czyszczącej na potrzeby ZSPiP Czechy	12 177,00
Zakup traktora do koszenia SP Janiszewice	27 999,01
Poprawa efektywności energetycznej budynków oświatowych na terenie Gminy Zduńska Wola	2 227 822,19
Przedszkola	34 440,00
Wymiana pokrycia dachowego wraz z rozbudową systemu wentylacji budynku przedszkola w Ochraniewie	34 440,00
Pozostała działalność	187 811,16

Budowa instalacji zewnętrznej i wewnętrznej gazu ziemnego oraz instalacji ciepłej w zakresie zmiany źródła ciepła w budynku Przedszkola w Tymienicach i budynku Szkoły Podstawowej w Wojśławicach	187 811,16
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	935 622,00
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	154 000,00
Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych - Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków	154 000,00
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	549 500,00
Wymiana źródeł ciepła wraz z niezbędną rozbudową instalacji w budynkach komunalnych w miejscowości Ogrodzisko i Michałów	119 500,00
Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych - Dofinansowanie wymiany pieców węglowych na ekologiczne źródła ogrzewania na terenie Gminy Zduńska Wola	430 000,00
Oświetlenie ulic, placów i dróg	149 736,00
Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie gminy	77 736,00
Projekt oświetlenia we wsi Polków	9 500,00
Przedłużenie oświetlenia na ulicy Reymonta do łącznika we wsi Karsznice	5 500,00
Rozbudowa sieci oświetlenia ulicznego we wsi Opiesin, dz.ewid. nr 139/1 i 197/1	57 000,00
Pozostała działalność	82 386,00
Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej w Gminie Zduńska Wola	65 436,00
Zakup traktorka do koszenia na potrzeby sołectwa Rębieskie	16 950,00
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 223 218,40
Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby	442 171,90

Budowa świetlicy wiejskiej oraz zagospodarowanie terenu we wsi Karsznice	200 000,00
Mini świetlica kontenerowa - sołectwo Biały Ług	35 656,69
Modernizacja ogrodzenia na placu wiejskim w Gajownikach	25 025,13
Remont świetlicy wiejskiej w Izabelowie	151 414,00
Zakup i montaż urządzeń na placu zabaw i zagospodarowanie terenu Karsznice	18 076,08
Zakup traktora - kosiarki sołectwo Mostki	12 000,00
Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami	781 046,50
Dotacja celowa przekazana z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych obiektów zabytkowych jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych - Remont zabytkowych organów w kościele Św.Katarzyny Aleksandryjskiej Dziewicy Męczennicy w Korczewie	781 046,50
Kultura fizyczna	1 192 066,80
Obiekty sportowe	1 192 066,80
Modernizacja boiska sportowego o nawierzchni z trawy syntetycznej w kompleksie boisk sportowych "MOJE BOISKO - ORLIK 2012" przy ZSPIP w Czechach	1 165 277,40
Zakup i montaż dwóch wiat stadionowych na boisku sportowym w Janiszewicach	26 789,40
RAZEM	15 790 425,73

Źródło: Opracowanie własne

Poziom wydatków majątkowych przeznaczonych na realizację inwestycji ogółem wyniósł 15 790 425,73 zł.

5.3. Stan infrastruktury drogowej, oświetlenia i urządzeń towarzyszących

Na koniec roku 2024 długość dróg gminnych wynosiła 87,865 km w tym 72,54 km o nawierzchni bitumicznej. W roku 2024 przebudowano 1,931 km dróg oraz wykonano chodnik na odcinku 1,831 km. Łączna ilość punktów oświetleniowych na terenie gminy wynosi 2058. Wiat przystankowych przy drogach, służących mieszkańcom, którzy korzystają z komunikacji publicznej jest 47.

6. Realizacja funduszu sołeckiego

Fundusz sołecki w Gminie Zduńska Wola jest realizowany od 2009 roku na podstawie ustawy z dnia 20 lutego 2009 roku o funduszu sołeckim, następnie na podstawie ustawy z dnia 21 lutego 2014 roku o funduszu sołeckim (Dz.U. z 2014, poz. 301 ze zm.). Na podstawie obowiązującej ustawy Rada Gminy Zduńska Wola w dniu 31 marca 2014 roku podjęła uchwałę nr XLV/343/2014 w sprawie wyrażenia zgody na wyodrębnienie w budżecie gminy środków stanowiących fundusz sołecki. Wobec tego w roku 2024 w budżecie gminy przeznaczono 994 354,50 zł na realizację zadań w ramach funduszu sołeckiego.

Tabela 17. Wykonanie funduszu sołeckiego w roku 2024 [zł]

Lp.	Sołectwo	Wartość	Wykonanie
1.	Annopole Nowe	27.414,15	27.410,53
2.	Annopole Stare	20.950,18	20.950,18
3.	Biały Ług	26.375,30	26.356,69
4.	Czechy	57.714,00	57.266,07
5.	Gajewniki	22.797,03	22.485,23
6.	Gajewniki - Kolonia	20.834,75	20.827,61
7.	Henryków	28.799,29	25.576,57
8.	Izabelów	57.714,00	57.714,00
9.	Janiszewice	47.036,91	47.005,65
10.	Karsznice	29.549,57	25.049,57
11.	Kłady	21.873,61	21.873,53
12.	Korczew	37.975,81	37.972,09
13.	Krobanów	26.837,01	25.196,91
14.	Michałów	31.050,13	31.050,13
15.	Mostki	18.064,48	17.819,09
16.	Ochraniew	38.552,95	3.000,00
17.	Ogrodzisko	31.627,27	31.627,27
18.	Opiesin	42.535,22	31.553,49
19.	Ostrówek	25.451,87	20.500,00
20.	Piaski	39.130,09	39.115,97
21.	Polków	24.932,45	16.423,73

22.	Poręby	22.681,60	21.781,60
23.	Pratków	30.876,99	30.853,67
24.	Rębieskie	28.857,00	28.855,04
25.	Suchoczasy	33.589,55	33.439,44
26.	Tymienice	55.463,15	8.935,16
27.	Wojśławice	50.730,61	46.874,12
28.	Wólka Wojsławska	22.335,32	22.335,00
29.	Wymysłów	28.914,71	28.779,73
30.	Zamłynie	24.124,45	22.998,04
31.	Zborowskie	19.565,05	19.465,02
		994.354,50	871.091,13

Źródło: Opracowanie własne

Środki funduszu sołeckiego, na podstawie uchwał podejmowanych przez zebrania wiejskie, mieszkańcy sołectw w 2024 roku przeznaczali między innymi na:

- doposażenie placów w urządzenia zabawowe i fitness,
- zakup sprzętu sportowego,
- wykonanie utwardzeń placów kostką brukową,
- współfinansowanie, wykonanie projektów technicznych oraz budowę oświetlenia,
- zakup wyposażenia do świetlic wiejskich,
- imprezy integracyjne mieszkańców,
- wymianę i modernizację oświetlenia ulicznego,
- bieżące utrzymanie świetlic i placów wiejskich.

7. Zagospodarowanie przestrzenne

7.1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest dokumentem kreującym politykę przestrzenną gminy i lokalne zasady zagospodarowania.

Aktualnie obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy zostało przyjęte uchwałą Nr XXXVI/272/2013 Rady Gminy Zduńska Wola z dnia 29 sierpnia 2013 r. Najbardziej aktualnym na dzień dzisiejszy obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Zduńska Wola jest to zmienione częściowo uchwałą Nr XXIV/178/2020 w dniu 27 sierpnia 2020 r. Mając na uwadze wejście z dniem 24 września 2023 roku w życie ustawy z dnia 7 lipca 2023 r.

o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw obecne studium obowiązywać będzie do czasu uchwalenia nowego dokumentu planistycznego - tzw. planu ogólnego gminy, jednak nie dłużej niż do 31 grudnia 2025 r.

7.2. Plany zagospodarowania przestrzennego

Plany zagospodarowania przestrzennego stanowią podstawę planowania przestrzennego w gminie, określają przeznaczenie, warunki zagospodarowania i zabudowy terenu. Na terenie Gminy Zduńska Wola obowiązują 22 plany zagospodarowania przestrzennego.

28 maja 2024 r. Rada Gminy Zduńska Wola podjęła uchwałę Nr III/15/2024 w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego gminy Zduńska Wola.

Ponadto prowadzono prace nad sporządzeniem 3 planów zagospodarowania przestrzennego:

- 1) w dniu 27 marca 2024 r. Rada Gminy Zduńska Wola podjęła uchwałę Nr LXXVIII/562/2024 w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru części wsi Tymienice w gminie Zduńska Wola;
- 2) w dniu 26 września 2024 r. Rada Gminy Zduńska Wola podjęła uchwałę Nr VII/47/2024 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Tymienice;
- 3) w dniu 24 października 2024 r. Rada Gminy Zduńska Wola podjęła uchwałę Nr VIII/54/2024 w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu obrębu Janiszewice w gminie Zduńska Wola.

7.3. Decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz decyzje o warunkach zabudowy

Decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu jest aktem administracyjnym, przez który następuje określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenu w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Akt ten występuje w dwóch formach w zależności od rodzaju planowanej inwestycji: decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz decyzji o warunkach zabudowy. Zdecydowana większość decyzji wydanych na terenie Gminy Zduńska Wola

decyzji dotyczyła budowy oraz rozbudowy, przebudowy i nadbudowy budynków mieszkalnych, na wnioski osób fizycznych.

Tabela 18. Liczba wniosków o wydanie decyzji – w 2024 roku

Rok	Liczba złożonych wniosków o wydanie decyzji o warunkach zabudowy	Liczba złożonych wniosków o wydanie decyzji o ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego
2024	732	19

Źródło: opracowanie własne

Wydane decyzje o warunkach zabudowy w 2024 r. z podziałem na obręby

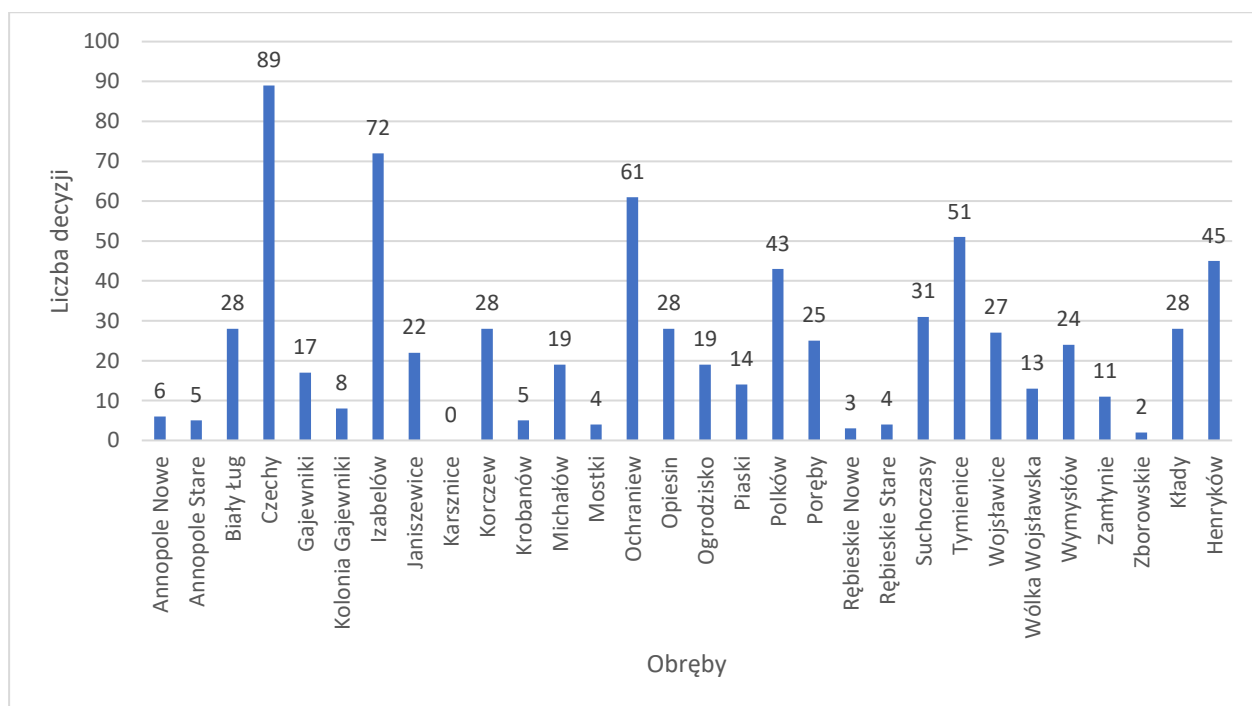

Tabela 19. Decyzje o warunkach zabudowy z podziałem na rodzaj budynku

Decyzje o warunkach zabudowy	
dotyczące budowy / rozbudowy / przebudowy:	
budynków usługowych, magazynowych, produkcyjnych	8
instalacji fotowoltaicznych	9
budynków rekreacyjnych	9
budynków gospodarczych i garażowych	150
budynków mieszkalnych	506
pozostałe decyzje, tj. decyzje o przeniesieniu lub zmianie decyzji	50

Źródło: opracowanie własne

*liczba wydanych decyzji o warunkach zabudowy może różnić się z liczbą rodzajów obiektów dla których została wydana decyzja ze względu na uwzględnienie w jednym wniosku kilku rodzajów budynków.

Wydane decyzje o ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego w 2024 r.

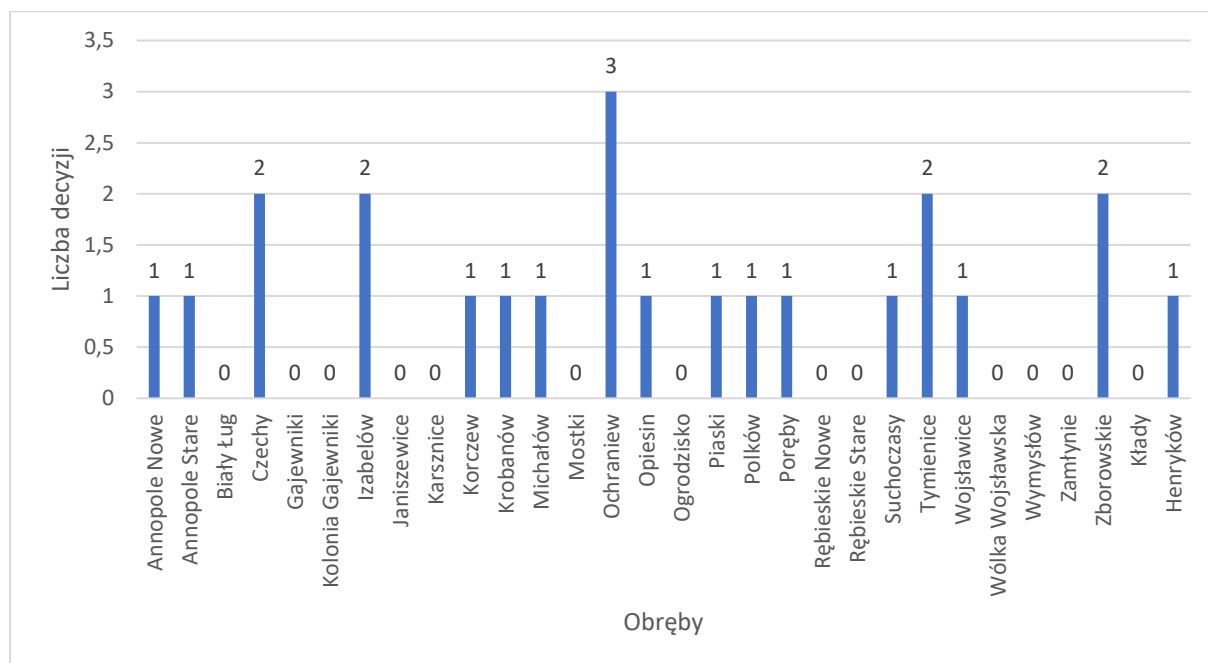

Tabela 20. Decyzje dotyczące innych obiektów i sieci

Decyzje o ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego	
dotyczące budowy / rozbudowy / przebudowy:	
sieci wodociągowej	12
Stacji bazowej telefonii komórkowej	1
sieci energetycznej oraz linii oświetlenia	1
sieci kanalizacyjnej	3
inne	2

Źródło: opracowanie własne

7.4. Wydawanie opinii (w tym dotyczących podziału działek), zaświadczeń, wypisów i wyrysów z planów miejscowych i studium

Tabela 24. Wypisy, wyrisy, opinie i zaświadczenia

Rodzaj dokumentu	Liczba złożonych wniosków
Wypisy i wyrisy z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i studium	22

Zaświadczenia z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i studium	311
Postanowienia o wstępnym projekcie podziału	83
Opinie	75

Źródło: opracowanie własne

8. Gospodarka komunalna

8.1. Gospodarka przestrzenna i decyzje środowiskowe

Zgodnie z art. 47a ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1151 ze zm.) do zadań gminy należy, m.in.: ustalanie numerów porządkowych oraz zakładanie i prowadzenie ewidencji miejscowości, ulic i adresów. Ewidencję miejscowości, ulic i adresów prowadzi się w systemie teleinformatycznym.

Na terenie Gminy Zduńska Wola zgodnie z wykazem urzędowych nazw miejscowości i ich części ogłoszonym w rozporządzeniu Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 13 grudnia 2012 r. w sprawie wykazu urzędowych nazw miejscowości i ich części (Dz.U. z 2013 r. poz. 200) funkcjonuje 40 miejscowości z istniejącymi numerami porządkowymi.

Na dzień 31 grudnia 2024 r. w gminnej bazie adresowej istniało 4525 punktów adresowych oraz 98 ulic oraz 2 ronda z nazwą.

Aktualna baza adresowa prowadzona przez Gminę Zduńska Wola jest dostępna pod adresem <https://zdunskawola.e-mapa.net/>.

W roku 2024 ustalono/zmieniono łącznie 91 punktów adresowych w formie zawiadomień oraz zostały podjęte przez Radę Gminy Zduńska Wola 4 uchwały w sprawie nadania nazw ulic.

Tabela 21. Liczba ustalonych numerów porządkowych w latach 2022-2024

Rok	2022	2023	2024
Sumaryczna liczba adresów (nowych lub zmienionych)	296	261	91

Źródło: opracowanie własne

W związku z intensywnie rozwijającą się zabudową mieszkaniową jednorodzinną, w wielu przypadkach z gruntów rolnych powstają działki budowlalne z wyznaczonymi drogami wewnętrznymi. Tym drogom nadawane są nazwy w celu

zachowania właściwej numeracji porządkowej nieruchomości. Nazwa ulicy umożliwia nadanie działkom budowlanym odrębnej usystematyzowanej numeracji porządkowej, a także zapewnia sprawniejsze funkcjonowanie odpowiednim służbom: ratownictwa, poczcie, straży pożarnej i policji.

Tabela 22. Zestawienie ilości nowych ulic na terenie Gminy Zduńska Wola w latach 2022-2024

Rok	2022	2023	2024
Ilość nowych ulic w gminie	11	23	4

Źródło: Opracowanie własne

Na warunkach określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 ze zm.) prowadzone są postępowania i przygotowywane są projekty decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest wymagane dla planowanych:

- przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko,
 - przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko
- wymienionych w rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie *przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839 ze zm.).

W roku 2024 do urzędu wpłynęło 16 wniosków w sprawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Procedura związana z uzyskaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach bywa skomplikowana, a tym samym długotrwała. W roku 2024 wydano:

- 1 decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dla sprawy wszczętej w roku 2023,
- 7 decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla spraw wszczętych w roku 2024,
- 1 decyzję o umorzeniu postępowania dla sprawy wszczętej w roku 2020,
- 2 decyzje o umorzeniu postępowania dla spraw wszczętych w roku 2024,
- 2 sprawy pozostawiono bez rozpatrzenia z uwagi na braki formalne,
- 5 spraw wszczętych w roku 2024 pozostało w toku.

Decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach dotyczyły:

- zabudowy mieszkaniowej o powierzchni ponad 2 ha,

- wykonania urządzeń wodnych służących do poboru wód podziemnych,
- budowy budynku magazynowo-produkcyjnego oraz magazynowego automatycznego,
- wdrożenia produkcji i konfekcjonowania soków owocowych z wykorzystaniem zaawansowanych metod automatycznego tłoczenia butelek oraz rozlewu soków,
- rozbudowy istniejącego zakładu konfekcjonowania nabiału,
- budowy sieci kanalizacji sanitarnej w Porębach,
- budowy instalacji fotowoltaicznej o mocy do 20 MW,
- rozbudowy drogi gminnej nr 119061E na terenie miejscowości Krobanów i Michałów.

Informacje o złożonych wnioskach i wydanych decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach zamieszczane są w publicznie dostępnym wykazie prowadzonym w formie elektronicznej zamieszczonym na stronie:

<https://wykaz.ekoportal.pl/CardList.seam?urząd=Gmina%20Zdu%C5%84ska%20Wola>.

Organy właściwe do przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko są obowiązane do wprowadzania i aktualizacji informacji i danych do bazy danych prowadzonej przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska (<http://bazaooos.gdos.gov.pl/>).

Na podstawie art. 98a oraz art. 148 ust. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2024 r., poz. 1145 ze zm.) w związku z uchwałą Nr XXXVI/276/2013 Rady Gminy Zduńska Wola z dnia 29 sierpnia 2013 r. w sprawie ustalenia stawki procentowej opłaty adiacenckiej, zmienioną uchwałą nr XII/100/2019 Rady Gminy Zduńska Wola z dnia 26 września 2019 r. na terenie Gminy Zduńska Wola pobierana jest jednorazowa opłata adiacencka, jeżeli w wyniku podziału nieruchomości dokonanego na wniosek właściciela lub użytkownika wieczystego, który wniósł opłaty roczne za cały okres użytkowania tego prawa, wzrośnie jej wartość. Zgodnie z powołaną wyżej uchwałą stawka procentowa wynosi 20% od wzrostu wartości spowodowanego podziałem nieruchomości.

Analizie poddano wszystkie nieruchomości, dla których zostały wydane decyzje zatwierdzające podział nieruchomości w roku 2024.

Tabela 23. Zestawienie prowadzonych postępowań zakończonych decyzją w sprawie ustalenia opłat adiacenckich od podziału w latach 2022-2024

Rok	2022	2023	2024
Ilość wydanych decyzji nakładających opłatę adiacencką	53	29	22
Łączna kwota ustalonej opłaty adiacenckiej od podziału nieruchomości	104 940 zł	83 860 zł	45 080
Ilość decyzji o umorzeniu postępowania z uwagi na brak wzrostu wartości nieruchomości	7	2	2
Ilość spraw w toku	77	20	37

Źródło: opracowanie własne

W myśl art. 144 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami właściciele nieruchomości uczestniczą w kosztach budowy urządzeń infrastruktury technicznej przez wnoszenie na rzecz gminy opłat adiacenckich. Na podstawie art. 145 ust. 1 oraz art. 148 ust. 1, 2, 3 i 4 ww. ustawy o gospodarce nieruchomościami ustalana jest opłata adiacencka każdorazowo po stworzeniu warunków do podłączenia nieruchomości do poszczególnych urządzeń infrastruktury technicznej albo po stworzeniu warunków do korzystania z wybudowanej drogi. Wysokość opłaty adiacenckiej zgodnie z obowiązującą uchwałą Rady Gminy Zduńska Wola wynosi 30% różnicy między wartością, jaką nieruchomość miała przed wybudowaniem urządzeń infrastruktury technicznej, a wartością, jaką nieruchomość ma po ich wybudowaniu.

W roku 2024 prowadzono postępowania w związku z wybudowaną infrastrukturą techniczną - rozbudową drogi gminnej w Polkowie.

Tabela 24. Zestawienie prowadzonych postępowań zakończonych decyzją w sprawie ustalenia opłat adiacenckich od wybudowanej infrastruktury w latach 2022-2024

Rok	2022	2023	2024
Ilość wydanych decyzji nakładających opłatę adiacencką	74	37	0
Łączna kwota ustalonej opłaty adiacenckiej od wybudowanej infrastruktury	52.419,00 zł	29.385 zł	-

Ilość decyzji o umorzeniu postępowania z uwagi na brak wzrostu wartości nieruchomości	9	4	1
Ilość spraw w toku	2	0	40

Źródło: opracowanie własne

8.2. Mienie komunalne

Do głównych zadań realizowanych przez stanowisko ds. gospodarki komunalnej należą m.in.:

- 1) prowadzenie postępowania w sprawie zatwierdzenia podziału nieruchomości;
- 2) prowadzenie postępowania w sprawie rozgraniczania nieruchomości;
- 3) gospodarowanie nieruchomościami stanowiącymi mienie komunalne:
 - zbycie,
 - nabycie,
 - dzierżawa,
 - użytkowanie wieczyste;
- 4) gospodarowanie zasobem mieszkaniowym gminy.

8.2.1. Podział nieruchomości

Zasady podziału nieruchomości reguluje ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1145 ze zm.) oraz Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 2004 r. w sprawie sposobu i trybu dokonywania podziałów nieruchomości (Dz. U z 2004 r. Nr 268, poz. 2663). Podziału nieruchomości dokonuje się na wniosek i koszt osoby, która ma w tym interes prawny lub z urzędu. Postępowanie podziałowe, co do zasady, jest dwuetapowe, tzn. decyzję zatwierdzającą podział poprzedza postanowienie opiniujące wstępny projekt podziału w zakresie zgodności z planem miejscowym. Odstępstwem od reguły są podziały na podstawie art. 95 ustawy o gospodarce nieruchomościami, tzw. „wyjątki”, niezależnie od ustaleń planu miejscowego.

Tabela 25. Liczba wniosków o podział nieruchomości w latach 2022-2024

Rok	Liczba złożonych wniosków o podział nieruchomości,	Liczba złożonych wniosków o podział nieruchomości, na podstawie art. 95 ustawy
-----	--	--

	wymagających opinii wstępnego projektu podziału	
2022	68	6
2023	43	9
2024	83	12

Źródło: opracowanie własne

8.2.2. Rozgraniczenie nieruchomości

Rozgraniczenie nieruchomości prowadzi się w oparciu o ustawę z dnia 17 maja 1989 r. Prawo Geodezyjne i Kartograficzne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1151 ze zm.) oraz Rozporządzenie Ministrów Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 14 kwietnia 1999 r. w sprawie rozgraniczania nieruchomości (Dz. U. Nr 45, poz. 453). Postępowanie rozgraniczeniowe wszczyna się w celu ustalenia przebiegu granic i utrwalenia punktów granicznych nieruchomości na wniosek i koszt stron bądź z urzędu. Postępowanie rozgraniczeniowe może być zakończone decyzją o rozgraniczeniu nieruchomości, ugodą zawartą przed geodetą lub w przypadku sporu co do przebiegu linii granicznych, przekazaniem sprawy do sądu.

Tabela 26. Wnioski o rozgraniczenie nieruchomości w latach 2022-2024

Rok	Liczba złożonych wniosków o rozgraniczenie nieruchomości
2022	3
2023	2
2024	1

Źródło: opracowanie własne

8.2.3. Gospodarowanie nieruchomościami stanowiącymi mienie komunalne

Gminny zasób nieruchomości jest podstawowym składnikiem mienia gminnego. Jego wykorzystanie służy celom publicznym, w tym przede wszystkim świadczeniu usług o charakterze użyteczności publicznej, realizacji zorganizowanej działalności inwestycyjnej oraz innym działaniom zmierzającym do stymulowania rozwoju lokalnego. W skład wspomnianego zasobu zalicza się te nieruchomości, w stosunku do których przysługuje gminie prawo własności lub prawo użytkowania wieczystego.

Powierzchnia gruntów wchodzących w skład mienia komunalnego na dzień 31 grudnia 2024 roku wyniosła 299,4154 ha.

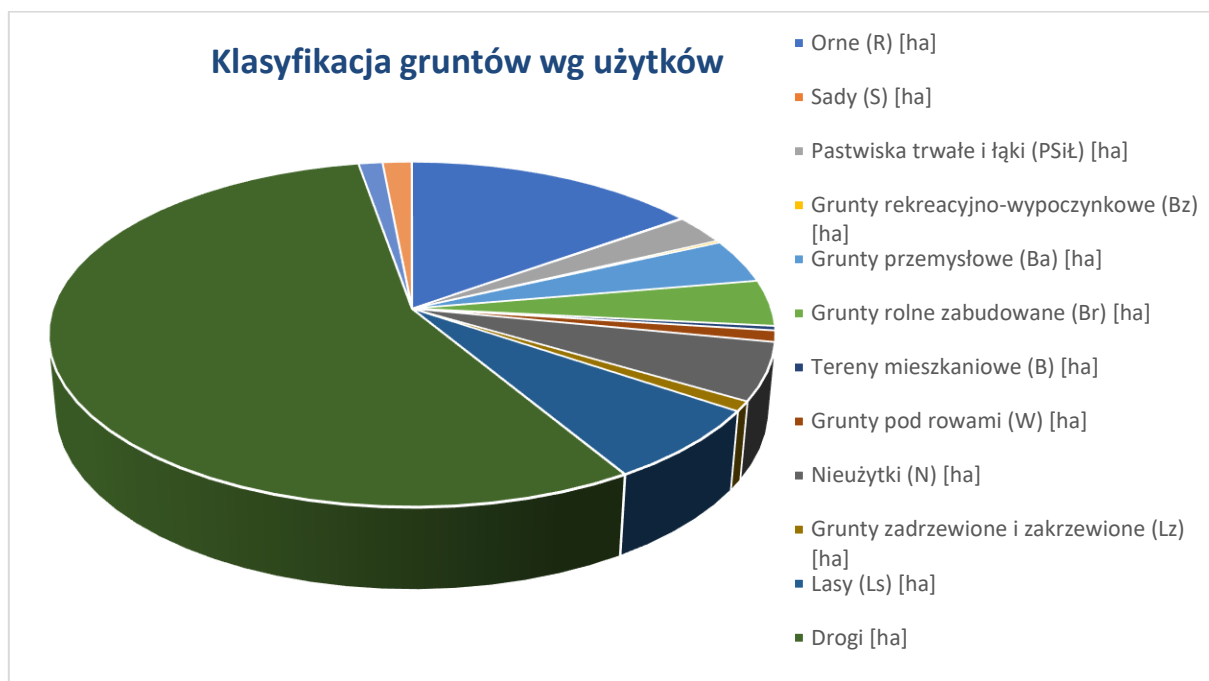

Tabela 27. Klasyfikacja gminnego zasobu nieruchomości według użytków gruntowych

Orna (R) [ha]	Sady (S) [ha]	Pastwiska trwałe i łąki (PSiŁ) [ha]	Grunty rekreacyjno-wypoczynkowe (Bz) [ha]	Grunty przemysłowe (Ba) [ha]
45,2842	0,2618	8,2322	0,6154	12,3621
Grunty rolne zabudowane (Br) [ha]	Tereny mieszkaniowe (B) [ha]	Grunty pod rowami (W) [ha]	Nieuzytki (N) [ha]	Grunty zadrzewione i zakrzewione (Lz) [ha]
12,9482	1,2491	3,1663	16,1497	2,7853
Lasy (Ls) [ha]	Drogi [ha]	Inne tereny zabudowane Bi (ha)	Grunty przeznaczone pod budowę dróg (Tp) [ha]	Tereny kolejowe (Tk) [ha]
20,7888	167,3869	3,6785	4,4613	0,0456

Źródło: opracowanie własne

Źródło: opracowanie własne

8.2.4. Zbycie gruntów

Sprzedaż nieruchomości gminnych została uregulowana w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1145 ze zm.), która reguluje obrót nieruchomościami należącymi nie tylko do jednostek samorządu terytorialnego, ale i Skarbu Państwa. Generalną zasadą zbywania nieruchomości stanowiących własność jednostki samorządu terytorialnego jest stosowanie trybu przetargowego. Przepisy przewidują jednak pewne odstępstwa od tej zasady:

- w przypadku sprzedaży nieruchomości na rzecz jej użytkownika wieczystego,
- na poprawę warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej,
- w odniesieniu do osób, którym przysługuje z mocy ustawy pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości (np. najemcy lokali mieszkalnych, którzy mają zawartą umowę na czas nieoznaczony lub ze względu na bycie poprzednim właścicielem zbywanej nieruchomości, pozbawionym prawa własności tej nieruchomości przed dniem 5 grudnia 1990 roku, albo na rzecz ich spadkobierców, jeśli złożą wniosek o nabycie w określonym w ustawie terminie),
- jeżeli zbycie nieruchomości następuje w drodze zamiany lub darowizny,
- gdy zbycie następuje pomiędzy Skarbem Państwa a gminą lub pomiędzy gminą a inną jednostką samorządu terytorialnego, a także, gdy zbycie następuje na rzecz osób fizycznych i prawnych, które prowadzą działalność charytatywną,

opiekuńczą, kulturalną, leczniczą, oświatową, naukową, badawczo-rozwojową, wychowawczą, sportową lub turystyczną, na cele niezwiązane z działalnością zarobkową, a także organizacjom pożytku publicznego na cel prowadzonej działalności pożytku publicznego.

Tabela 28. Grunty zbyte przez gminę w 2024 r. z podziałem na miejscowości

Lp.	obręb geodezyjny	powierzchnia [ha]	nr działki	tryb zbycia
1	Polków	0,1200	178/4	sprzedaż
2	Polków	0,0600	876/2	sprzedaż
3	Rębieskie Stare	0,0505	218/11	sprzedaż
4	Tymienice	0,0064	50/11	sprzedaż
5	Annapole Stare	0,0107	158/11	zamiana
	Razem	0,2476		

Źródło: opracowanie własne

8.2.5. Nabycie gruntów

Nabywanie nieruchomości przez gminę zostało określone w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1151 ze zm.) oraz uchwale nr XXXIII/253/2013 Rady Gminy Zduńska Wola w sprawie zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości gruntowych oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż trzy lata lub na czas nieoznaczony (Dz. Urzędowy Woj. Łódzkiego z 2013 r. poz. 2288).

Na podstawie ww. uchwały wójt uprawniony jest do nabywania nieruchomości na rzecz gminy w szczególności w drodze:

- zakupu nieruchomości na cele rozwojowe i inwestycyjne gminy określone w planach zagospodarowania przestrzennego, w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego lub gdy mają istotne znaczenie dla gospodarki gminy,
- nabycia nieruchomości w wykonaniu prawa pierwokupu,
- nabycia jako zamiany, darowizny, nieodpłatnego przekazania, spadku i zapisu od osób fizycznych, Skarbu Państwa, jednostek samorządowych i innych osób prawnych,

- nabycia prawa użytkowania wieczystego,
- przejęcia nieruchomości za zobowiązania dłużników wobec gminy,
- innych czynności prawnych.

Ponadto nabywanie gruntów na rzecz gminy odbywa się również w drodze komunalizacji, specustawy drogowej, wywłaszczenia, zrzeczenia się nieruchomości przez jej właściciela i podziałów.

Tabela 29. Grunty nabyte przez gminę w 2024 r. z podziałem na miejscowości

Lp.	obręb geodezyjny	powierzchnia [ha]	nr działki	tryb nabycia
1	Zamłynie	0,0608	400/2	zamiana
2	Krobanów	0,0300	186/8	zakup
3	Krobanów	0,0519	186/10	zakup
4	Czechy	0,0043	1292/2	zakup
5	Czechy	0,0071	483/2	zakup
6	Czechy	0,0040	484/2	zakup
7	Czechy	0,0013	1289/2	zakup
8	Czechy	0,0006	1290/2	zakup
9	Czechy	0,0054	1291/2	zakup
10	Czechy	0,0030	482/2	zakup
11	Henryków	0,0156	184/5	dec. podziałowa
12	Henryków	0,0170	184/7	dec. podziałowa
13	Henryków	0,0475	184/8	dec. podziałowa
14	Henryków	0,1456	184/9	dec. podziałowa
15	Henryków	0,1287	52/6	nieodpłatne nabycie
	Razem	0,5228		

Źródło: opracowanie własne

8.2.6. Dzierżawa gruntów

Dzierżawa jest jednym z typów umów prawa cywilnego. Przez umowę dzierżawy wydzierżawiający zobowiązuje się oddać dzierżawcy rzecz do używania i pobierania pożytków przez czas oznaczony lub nieoznaczony, a dzierżawca zobowiązuje się płacić wydzierżawiającemu umówiony czynsz. Czynsz może być zastrzeżony w pieniądzu lub świadczeniach innego rodzaju. Może być również oznaczony w ułamkowej części pożytków. Dzierżawa należy do umów nazwanych, dwustronnie

zobowiązujących, wzajemnych i konsensualnych (tzn. dochodzących do skutku przez zgodne oświadczenie woli stron).

W 2024 roku przychody z tytułu dzierżawy gruntów wyniosły 2 064,00 zł.

Tabela 30. Grunty stanowiące własność gminy i będące w dzierżawie w 2024 r. z podziałem na miejscowości

Lp.	obręb geodezyjny	powierzchnia [ha]
1	Annopole Stare	1,3500
2	Korczew	0,1976
3	Suchoczasy	1,7551
4	Krobanów	2,5529
5	Zborowskie	2,3687
6	Wólka Wojsławska	0,3432
	Razem	8,5675

Źródło: opracowanie własne

8.2.7. Użytkowanie wieczyste gruntów

Użytkowanie wieczyste zostało określone w art. 232 do art. 243 kodeksu cywilnego. Użytkowanie wieczyste jest prawem pośrednim pomiędzy prawem własności a prawami rzeczowymi ograniczonymi. Użytkownik wieczysty, podobnie jak właściciel, może korzystać z gruntu z wyłączeniem innych osób. W swobodnym dysponowaniu tym prawem ograniczają go jedynie przepisy ustaw, zasady współżycia społecznego oraz treść umowy oddającej mu grunt w użytkowanie wieczyste. Cechą charakterystyczną użytkowania wieczystego gruntów jest to, że właścicielem gruntu pozostaje gmina lub Skarb Państwa, natomiast wzniesione na gruncie budynki, budowle i urządzenia stają się własnością wieczystego użytkownika. Oddanie gruntu w użytkowanie wieczyste może nastąpić maksymalnie na okres 99 lat. W wyjątkowych wypadkach, gdy cel gospodarczy użytkowania nie wymaga oddania gruntu na najwyższy dopuszczalny okres, istnieje możliwość oddania gruntu na okres krótszy, lecz nie mniej niż na 40 lat. Ustawodawca przewidział szczególną formę zawierania umowy o użytkowanie wieczyste – tylko i wyłącznie w formie aktu notarialnego z obligatoryjnym wpisem do ksiąg wieczystych.

Tabela 31. Grunty stanowiące własność gminy, a będące w użytkowaniu wieczystym w 2024 r.

Lp.	obręb geodezyjny	powierzchnia [ha]	użytkownik
1	Karsznice	3,3712	ogrody działkowe
2	Tymienice	5,6176	Agros Fortuna Sp. Z o.o.
3	Czechy	0,3731	MK Systemy Kominowe
4	Czechy	0,1873	osoba fizyczna
5	Korczew	0,0566	osoba fizyczna
6	Mostki	10,4732	wysypisko-Miasto Zduńska Wola
7	Opiesin	2,3289	ujęcie wody-MPWiK Zduńska Wola
8	Tymienice	6,2603	oczyszczalnia ścieków MPWiK Zduńska Wola
	Razem	28,6682	

Źródło: opracowanie własne

W 2024 roku przychody z tytułu użytkowania wieczystego gruntów wyniosły 51 892,83 zł.

8.2.8. Gospodarowanie zasobem mieszkaniowym gminy

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 10 ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 725), mieszkaniowy zasób gminy to lokale stanowiące własność gminy albo gminnych osób prawnych lub spółek handlowych utworzonych z udziałem gminy, z wyjątkiem towarzystw budownictwa społecznego, a także lokale pozostające w posiadaniu samoistnym tych podmiotów. Mieszkaniowy zasób gminy może być utworzony w celu umożliwienia gminie zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej, co jest obowiązkiem gminy nałożonym przez ustawę. gmina może wynajmować lokale wchodzące w skład zasobu mieszkaniowego, jednakże umowy dotyczące tych lokali muszą być zawierane na czas nieoznaczony (ograniczenie to nie dotyczy lokali wynajmowanych na czas trwania stosunku pracy oraz lokali socjalnych, czyli lokali przydzielanych osobom, które nie posiadają własnego mieszkania i które spełniają określone przez radę gminy kryterium dochodowe).

Z zasobu mieszkaniowego gmina ma obowiązek wydzielić część lokali, które przeznacza się na wynajem jako lokale socjalne. Należy zaznaczyć, że tworzenie zasobu mieszkaniowego nie jest obowiązkiem gminy. W celu zaspokajania potrzeb mieszkaniowych gmina może także wynajmować lokale od innych właścicieli i podnajmować je osobom, których gospodarstwa domowe osiągają niski dochód. Takie lokale nie wchodzą w skład zasobu mieszkaniowego gminy.

Gospodarowanie mieszkaniowym zasobem Gminy Zduńska Wola odbywa się na zasadach i w oparciu o Wieloletni program gospodarowania zasobem mieszkaniowym Gminy Zduńska Wola. W 2024 roku obejmował on 28 lokali o łącznej powierzchni użytkowej 1.214,12 m², zlokalizowanych w ośmiu budynkach na terenie gminy. Wśród podanych wyżej lokali 2 stanowią lokale socjalne o powierzchni łącznej 47,16 m². Budynki wchodzące w skład zasobu mieszkaniowego gminy powstały w latach 1921–1973. Jedenaście lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy jest wyremontowanych i posiadają instalację wody i kanalizacji. Pozostałe lokale mieszkalne mają niższe parametry techniczne.

8.2.9. Utrzymanie obiektów komunalnych

Na terenie Gminy Zduńska Wola funkcjonują 23 place zabaw, zlokalizowane na terenach wsi: Piaski – 2 place zabaw, Polków, Poręby, Czechy, Tymienice, Rębieskie, Annopole Stare, Annopole Nowe, Zborowskie, Pratków, Korczew, Janiszewice, Wymysłów, Suchoczasy, Mostki, Kłady, Gajewniki, Biały Ług, Krobanów, Karsznice, Zamłynie, Henryków. Sukcesywnie na placach zabaw dostawiane są nowe zabawki, których koszty pokrywane są głównie ze środków funduszu sołeckiego oraz środków z grantów pozyskanych przez sołectwa z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego. W ramach uzyskanych grantów „Sołectwo na plus” zmodernizowano plac zabaw w Tymienicach poprzez zamontowanie nowego urządzenia zabawowego oraz elementów małej architektury.

Poprawność funkcjonowania urządzeń zabawowych oraz stan techniczny oceniany jest na podstawie cotygodniowych oględzin oraz rocznych przeglądów technicznych wykonywanych przez uprawnionych inspektorów budowlanych. W 2024 roku zostały zdemonstrowane urządzenia, które zagrażały bezpieczeństwu użytkowników, a miejsca po nich zostały uzupełnione nowymi urządzeniami,

zakupionymi w ramach funduszków sołeckich wsi oraz środków budżetu gminy. Łączny koszt zakupu nowych urządzeń w 2024 roku wyniósł 124 591,86 zł.

W 2024 roku dzięki uzyskanej dotacji z programu „Świetlica na plus” mieszkańcy sołectwa Karsznice otrzymali nową przestrzeń do spędzania wolnego czasu, wspólnej integracji i rekreacji. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 201 850,89 zł w tym dotacja z budżetu Województwa Łódzkiego wyniosła 200 000,00 zł. Dodatkowo w ramach uzyskanej dotacji „Infrastruktura sołecka na plus” przeprowadzono remont w świetlicy wiejskiej w Izabelowie – przebudowano węzeł sanitarny, odświeżono pomieszczenia wewnątrz świetlicy na kwotę 100 000,00 zł. W ramach tzw. małych grantów „Sołectwo na plus” wymieniono ogrodzenie panelowe wokół świetlicy wiejskiej w Gajownikach. Wyremontowano pomieszczenia w świetlicy wiejskiej w Annopolu Nowym, do świetlicy wiejskiej w Ogrodzisku zakupiono sprzęt AGD oraz meble kuchenne.

9. Ochrona środowiska i usługi komunalne

9.1. Gospodarka odpadami

W roku 2024 gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi objęte były nieruchomości zamieszkałe oraz domki letniskowe lub inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, wykorzystywane jedynie przez część roku.

1. Na dzień 31 grudnia 2024 r. gminnym systemem objętych było 10.694 mieszkańców, którzy tworzyli 3.820 gospodarstw domowych, w tym 13 domków letniskowych.
2. W roku 2024 złożono 598 deklaracji.
3. Odpady komunalne z nieruchomości objętych gminnym systemem odbiera firma Remondis Sp. z o.o., z którą gmina ma podpisaną umowę na odbiór i zagospodarowanie odpadów na okres od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2025 r.
4. W ramach systemu w roku 2024 z nieruchomości zamieszkałych odebrano łącznie 4 129,36 Mg odpadów.
5. W roku 2024 z terenu Gminy Zduńska Wola odebrano łącznie 4 591,00 Mg odpadów.

6. W roku 2024 w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych zlokalizowanym w miejscowości Tymienice (Tymienice 88D) można było oddać następujące rodzaje odpadów:

- szkło,
- tworzywa sztuczne,
- odpady opakowaniowe wielomateriałowe,
- metale i tworzywa sztuczne,
- papier,
- metale,
- bioodpady,
- przeterminowane leki i chemikalia,
- zużyte baterie i akumulatory,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- zużyte opony,
- odpady niebezpieczne (z wyłączeniem odpadów zawierających azbest),
- odpady budowlane i rozbiórkowe z gospodarstw domowych,
- odpady tekstyliów i odzieży,
- odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałe w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igły i strzykawki

W PSZOK w roku 2024 przyjęto łącznie **621,2640 Mg** odpadów.

7. W 2024 roku 9 podmiotów posiadało wpis do Rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości prowadzonego przez wójta Gminy Zduńska Wola.

8. W ramach systemu każdemu mieszkańcowi gminy - 1 raz w roku kalendarzowym - przysługuje usługa odbioru odpadów budowlanych i rozbiórkowych z nieruchomości. Odpady budowlane i rozbiórkowe z nieruchomości zamieszkałych odbierane były po uprzednim załadunku przez właściciela nieruchomości do podstawionego na zgłoszenie kontenera. W roku 2024 chęć skorzystania z nieodpłatnego kontenera remontowo-budowlanego zgłosiły 202 gospodarstwa domowe.

9. W roku 2024 odbyła się również zbiórka odpadów budowlanych zawierających wyroby azbestowe, która realizowana jest w ramach założeń Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Zduńska Wola zatwierdzonego Uchwałą Nr XLI/293/2017 z dnia 28 listopada 2017 r. Usługę odbioru świadczyła firma REVOL Sp. z o.o. Sp. k., ul. Świętej Teresy 106/10, 91-341 Łódź, która w ramach zbiórki zebrała 53,9800 Mg odpadów oraz firma Bodicom Tomasz Bagniewski ul. Karmelicka 19/122, 00-168 Warszawa, która w ramach zbiórki zebrała 113,9800 Mg odpadów. Łącznie odebrano 167,9600 Mg wyrobów zawierających azbest z 69 posesji.
10. Stawka opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w roku 2024 wynosiła 37,00 zł miesięcznie od osoby.

Ponadto, możliwe było skorzystanie z ulgi w opłacie dla osób kompostujących bioodpady w kompostowniku przydomowym. Kompostowanie bioodpadów uprawnia do uzyskania ulgi w wysokości 10% opłaty.

9.2. Wodociągi

Obszar Gminy Zduńska Wola jest w większości zwodociągowany. Ze względu na rozproszony charakter zabudowy niewielka część budynków, zwłaszcza zlokalizowane w większej odległości od zwartej zabudowy, zasilana jest w wodę z indywidualnych źródeł wody.

Mieszkańców Gminy Zduńska Wola zaopatruje w wodę Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Zduńskiej Woli Sp. z o.o. oraz PHU JAN-POL s.c. Mróz J., Więckowski J., Brych E., Mierzejewska M. z/s w Zduńskiej Woli.

Na koniec 2024 roku na obszarze Gminy Zduńska Wola funkcjonowała instalacja wodociągowa o łącznej długości 145,10 km. Gminne ujęcia wody znajdują się w Wojsławicach, Zborowskich, Rębieskich, Tymienicach, Krobanówku, Suchoczasach, Czechach i w Gajownikach, które eksploatuje Spółka JAN-POL zaopatrując wodociągi wiejskie.

9.3. Kanalizacja

Lokalna gospodarka ściekowa opiera się o indywidualne zbiorniki bezodpływowe, przyłącza oraz przydomowe oczyszczalnie. Struktura gospodarki ściekowej przedstawia się następująco:

Należy podkreślić, że Gmina Zduńska Wola jest jedną z wiodących gmin, spośród gmin o charakterze wiejskim, w powiecie pod względem stopnia skanalizowania swojego obszaru.

W Gminie Zduńska Wola na koniec 2024 roku długość czynnej kanalizacji sanitarnej wynosiła 59,12 km i obejmowała wsie: Ochraniew, Ogrodzisko, Wymysłów, Opiesin, Maciejów, Janiszewice, Beniaminów, Tymienice, Korczew, Izabelów, Izabelów Mały, Andrzejów, Czechy i Wojsławice. Rozkład przyłączy na poszczególne miejscowości przedstawia poniższy diagram:

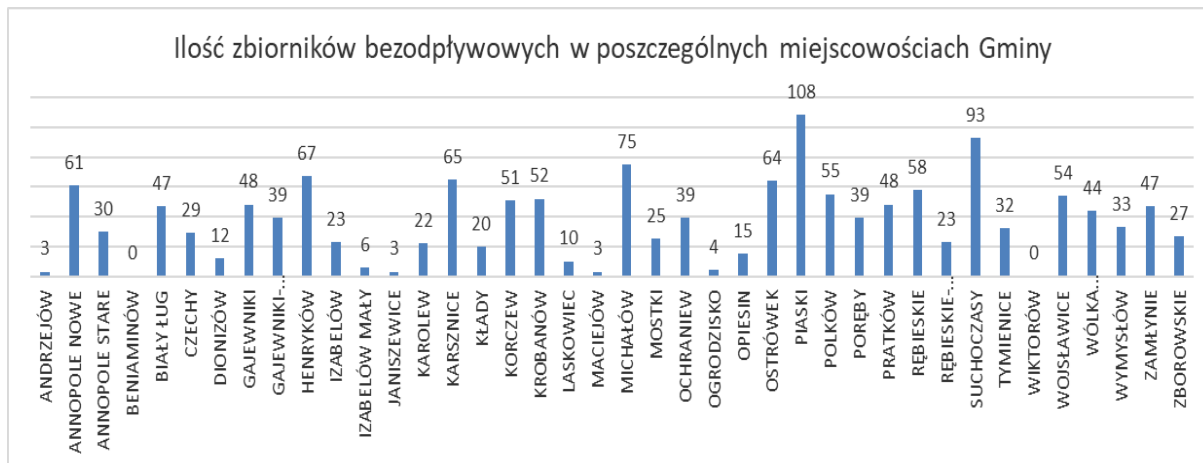
Sieć kanalizacji sanitarnej odprowadza ścieki do miejskiej biologiczno-mechanicznej oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w Tymienicach.

Do prywatnych oczyszczalni ścieków należą: oczyszczalnia działająca przy zakładzie „AVES” SA w Gajewnikach (15 m³/d) oraz 681 przydomowych

oczyszczalni ścieków na terenach, gdzie w najbliższej przyszłości nie jest planowana rozbudowa sieci zbiorczej.

Przy oczyszczalni ścieków w Tymienicach istnieje punkt zlewny, gdzie są wywożone ścieki gromadzone w szczelnych zbiornikach bezodpływowych.

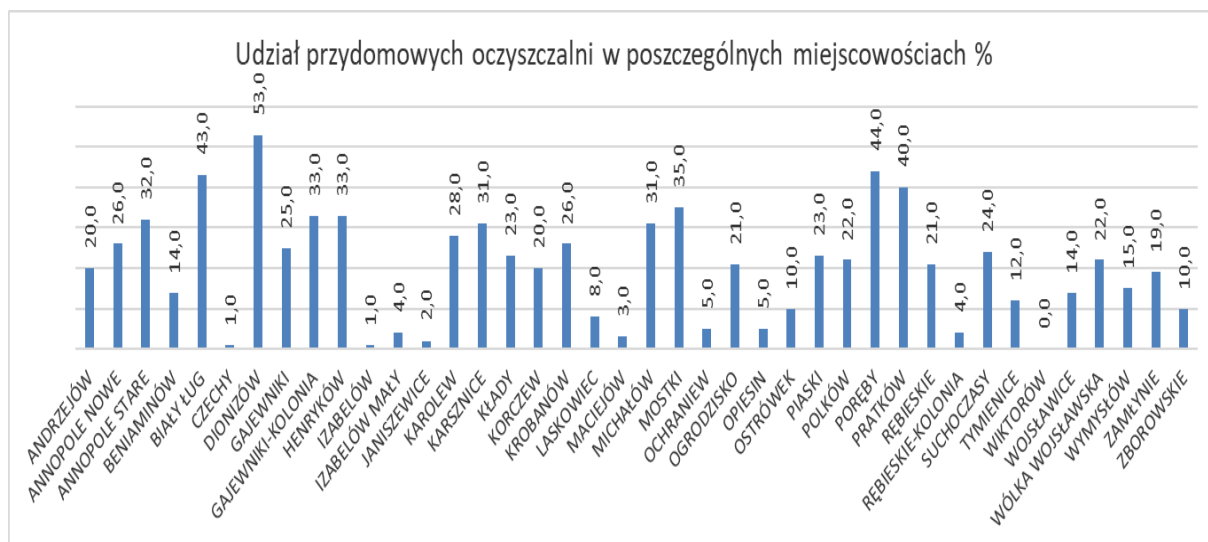

Proporcje pomiędzy liczbą przyłączy kanalizacyjnych, liczbą zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków w poszczególnych miejscowościach kształtują: dostępność sieci kanalizacyjnej, zwartość zabudowy, lokalizacja na terenie bądź poza Aglomeracją Zduńska Wola oraz warunki terenowe. W miejscowościach skanalizowanych inne rozwiązania niż przyłącze kanalizacyjne są stosowane tam gdzie nie ma technicznych możliwości do podłączenia budynku do sieci lub tam gdzie wykonanie takiego przyłącza jest nieuzasadnione ekonomicznie.

W miejscowościach nieskanalizowanych obserwuje się rokroczny wzrost udziału przydomowych oczyszczalni ścieków w ogólnej ilości budynków. Zauważa się również większe wykorzystanie przydomowych oczyszczalni ścieków wśród nowo budowanych budynków. Nie bez znaczenia dla wdrożenia tego rozwiązania jest też zaangażowanie lokalnego lidera, np. radnego, czy sołtysa.

W związku z tym, że sieć wodno-kanalizacyjna jest jednym z podstawowych elementów warunkujących rozwój mieszkalnictwa i przedsiębiorczości na każdym terenie, to Gmina Zduńska Wola systematycznie i w miarę zapotrzebowania realizuje inwestycje w tym zakresie.

Rozbudowa sieci kanalizacyjnej następuje w pierwszej kolejności na obszarze miejscowości o większych skupiskach mieszkańców, gdzie rozbudowa ta jest uzasadniona i opłacalna ekonomicznie oraz na terenie Aglomeracji Zduńska Wola. Wszystkie miejscowości zlokalizowane w obrębie Aglomeracji Zduńska Wola są objęte zasięgiem kanalizacji sanitarnej.

9.4. Sieć gazowa

Na terenie Gminy Zduńska Wola sieć gazowa jest dostępna dla budynków indywidualnych na terenie obrębów Czechy, Janiszewice, Korczew, Tymienice, Opiesin i Wojsławice. Dotychczas do sieci podłączono, według stanu na 31.12.2024 r., 158 budynki, z czego 9 w roku 2024.

9.5. Wymiana źródeł ciepła

W celu realizacji założeń Programu Ochrony Powietrza gmina w 2019 roku przystąpiła do Porozumienia z WFOŚiGW w Łodzi w sprawie realizacji programu Czyste Powietrze. W ramach wsparcia naszych mieszkańców od przystąpienia do porozumienia do 31.12.2024 r. za pośrednictwem gminy udało się złożyć 1109 wniosków o dofinansowanie w formie dotacji dotyczących zarówno wymiany źródeł ciepła, jak i termomodernizacji budynków. Spośród złożonych wniosków beneficjenci zrealizowali już 543 wniosków, co dało łączną kwotę wypłaconych dotacji w wysokości 9 699 864,33 zł, pozostałe wnioski są w trakcie realizacji.

W roku 2024 r. Gmina Zduńska Wola wdrożyła własne dofinansowanie do wymiany tzw. kopciuchów i w roku 2024 udzielono 86 dotacji na łączną wartość 430 000 zł.

10. Ochrona zwierząt

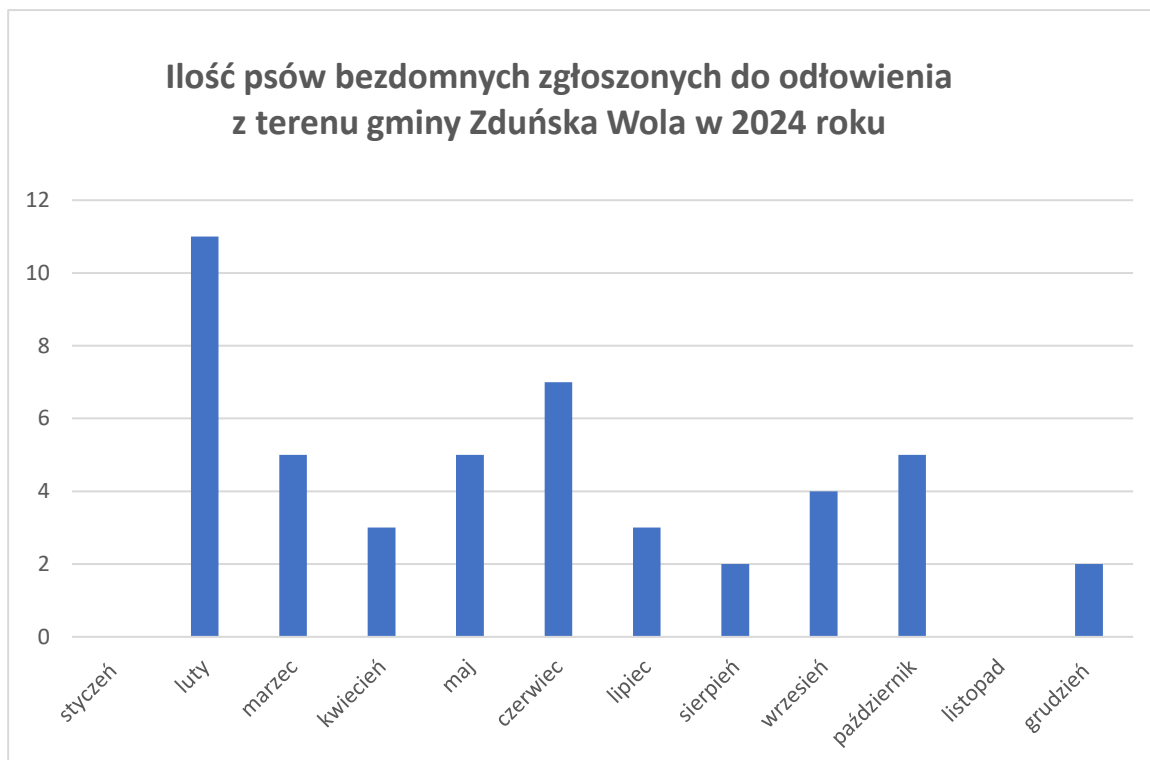
„Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Zduńska Wola” został uchwalony przez Radę Gminy Zduńska Wola uchwałą nr LXXVI/555/2024 z dnia 29 lutego 2024 r. a następnie zmieniony Uchwałą NR V/37/2024 z dnia 6 sierpnia 2024 r.

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt określa zadania, które gmina powinna realizować. Podstawowym zadaniem jest odławianie bezdomnych zwierząt z terenu Gminy Zduńska Wola i zapewnienie im opieki. W 2024 roku zadanie to realizowało schronisko Przytulisko i Hotel Dla Zwierząt

Domowych „Funny Pets” z siedzibą w Czartkach, z którym Gmina Zduńska Wola w wyniku przetargu nieograniczonego zawarła umowę 153/A/2023 w dniu 30 czerwca 2023 r.

W ramach zawartej umowy w 2024 roku do schroniska z terenu Gminy Zduńska Wola przyjęto 47 psów. Każdy z przyjętych psów, który nie posiadał numeru czip został oznakowany indywidualnym numerem czip, odrobaczony oraz poddany zabiegowi sterylizacji lub kastracji.

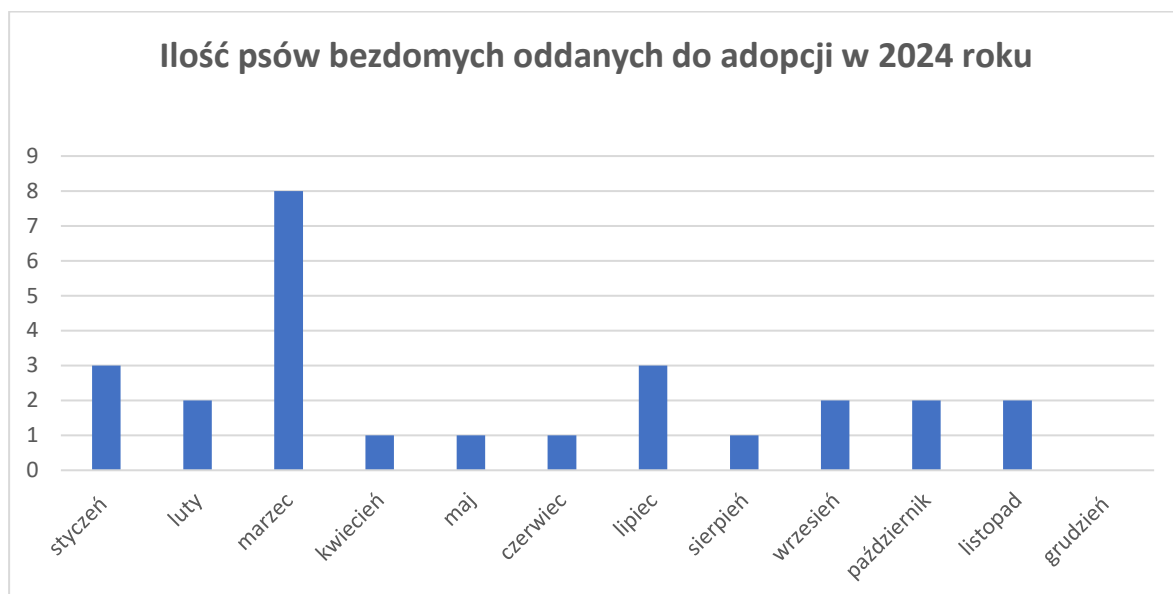
Źródło: Opracowanie własne

Schronisko prowadzi również adopcje psów, poprzez ich promocję w lokalnym radiu, na profilu Facebook, Instagram oraz na stronie internetowej schroniska. W 2024 roku do adopcji zostało oddanych 26 psów wyłapanych z terenu Gminy Zduńska Wola.

Na 31 grudnia 2024 r. w schronisku przebywało 50 psów. 17 psów wyłapanych z terenu gminy do schroniska, wróciło do swoich domów dzięki wszczepionemu numerowi czip, który został zarejestrowany w ogólnopolskiej bazie danych SAFE ANIMAL.

Łączny koszt utrzymania psów bezdomnych w schronisku w 2024 roku wyniósł 427 294,22 zł.

Źródło: Opracowanie własne

Kolejnym zadaniem przewidzianym w programie było przeprowadzenie akcji sterylizacji i kastracji psów i kotów właścicieli zamieszkujących na terenie gminy. Celem akcji było zmniejszenie populacji bezdomnych zwierząt co w efekcie końcowym miało przyczynić się do obniżenia liczby zwierząt trafiających do schronisk oraz pozwolić na uniknięcie nieplanowanego rozrodu zwierząt oraz poprawić bezpieczeństwo mieszkańców gminy. Akcja jak w latach ubiegłych cieszyła się dużym zainteresowaniem. W budżecie gminy przeznaczono na ten cel 84 690,00 zł. W ramach akcji Gmina Zduńska Wola podpisała umowę na realizację zadania z trzema przychodniami weterynaryjnymi m.in. Przychodnią Weterynaryjną s.c. Krzysztof Szustak, Leszek Nowakowski, Krzysztof Macios z siedzibą ul. Kościelna 19, 98-220 Zduńska Wola, Przychodnia Weterynaryjna Sowa, Hubert Grzegorz Jasiński ul. Łaska 103 c, 98-220 Zduńska Wola; TAURUS- Gabinet Weterynaryjny Milena Soból-Damas ul. Wiśniowa 11, Gajewniki.

Podsumowując wyniki przeprowadzonej akcji, zabiegom sterylizacji i kastracji poddano 282 psy i koty oraz zaszczepiono łącznie 252 zwierząt. Koszty poniesione na realizację zadania wyniosły 84 400,00 zł.

Do zadań określonych w programie opieki nad zwierzętami bezdomnymi należy również opieka nad kotami wolno żyjącymi i ich dokarmianie. Gmina Zduńska Wola wraz ze Społecznymi Opiekunami kotów wolnożyjących opiekuje się 48 kotami wolnożyjącymi, które przebywają na terenie wsi: Michałów, Janiszewice, Ochraniew,

Krobanówek, Izabelów oraz Poręby. Wszystkie koty zostały poddane zabiegom sterylizacji i kastracji, były odrobaczane i dokarmiane. Ponadto mieszkańcy gminy zawnioskowali o wykonanie zabiegów sterylizacji kotów wolno żyjących w miejscowościach Izabelów, Janiszewice, Wojsławice, Michałów oraz Zamłynie. W 2024 roku poddano zabiegom sterylizacji 19 kotek wolno żyjących.

Kolejnym zadaniem zawartym w programie jest zapewnienie całodobowej pomocy weterynaryjnej zwierzętom rannym w wypadku. W 2024 roku do przychodni weterynaryjnej trafiły: 4 psy, 2 koty, 3 sarny.

Łączny koszt jaki Gmina Zduńska Wola poniosła na realizację zadań z Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt w 2024 roku wyniósł 558 539,22 zł.

11. Partnerstwa Gminy Zduńska Wola

Gmina Zduńska Wola realizując zadania własne, w tym zadania inwestycyjne, współpracuje z innymi podmiotami sektora publicznego, z którymi zawarła umowy partnerskie.

W roku 2024 realizowane były działania w ramach zawartych przez Gminę Zduńska Wola umów partnerstwa:

- 1) w sprawie powołania Związku ZIT mającego na celu współpracę jednostek samorządu terytorialnego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Sieradz - Zduńska Wola - Łask, służącą realizacji zadań w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych;

Miejski Obszar Funkcjonalny Sieradz – Zduńska Wola – Łask – obszar funkcjonalny, przyjęty w Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 i stanowiący jeden z obszarów strategicznej interwencji, obejmuje gminy: Miasto Sieradz, Miasto Zduńska Wola, gminę Łask, gminę Sieradz, Gminę Zduńska Wola, gminę Zapolice, gminę i Miasto Szadek, gminę Wodzierady, gminę Buczek, gminę Sędziejowice, zwany dalej MOF Sieradz – Zduńska Wola – Łask. Dla MOF w nowej perspektywie finansowej Unii Europejskiej przewidziano wsparcie w postaci Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych.

Zadaniem Związku ZIT jest:

- a) kreowanie polityki rozwoju w obszarze realizacji ZIT;
- b) przygotowanie Strategii ZIT zawierającej w szczególności:

- syntezę diagnozy obszaru ZIT wraz z analizą problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych,
 - opis procesu zaangażowania partnerów społecznych i gospodarczych oraz właściwych podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób ze specjalnymi potrzebami, równości płci i niedyskryminacji w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem Strategii ZIT oraz sprawozdanie z jego konsultacji społecznych,
 - cele jakie mają być zrealizowane w ramach ZIT, ze wskazaniem podejścia zintegrowanego, oczekiwanych wskaźników rezultatu i produktu, powiązania z właściwym programem,
 - listę projektów wraz z informacją na temat sposobu ich wyboru oraz powiązania z innymi projektami,
 - źródła finansowania,
 - warunki i procedury obowiązujące w realizacji Strategii ZIT,
- c) koordynowanie stanu realizacji projektów wynikających ze Strategii ZIT.

Należy podkreślić, że partnerstwo Gminy Zduńska Wola z innymi podmiotami sektora publicznego jest szansą dla rozwoju samej gminy, jak i całego regionu. Dzięki partnerstwom możliwe jest zwiększenie atrakcyjności mieszkaniowej i inwestycyjnej gminy poprzez wspólne realizowanie niektórych projektów technicznych i społecznych. Partnerstwo umożliwi bowiem osiągnięcie korzyści z realizacji danej inwestycji przy znacznie mniejszych nakładach (w ramach projektów partnerskich, koszty projektu rozkładają się proporcjonalnie na każdego z partnerów).

12. Oświata

Na terenie Gminy Zduńska Wola funkcjonują następujące typy szkół:

- 3 przedszkola publiczne,
- 6 szkół podstawowych,
- 8 oddziałów przedszkolnych,

dla których organem prowadzącym jest Gmina Zduńska Wola, a także:

- branżowa szkoła II stopnia,

- liceum,
- technikum,
- kwalifikacyjne kursy zawodowe,

dla których organem prowadzącym jest Powiat Zduńskowolski.

Placówki prowadzone przez osoby prawne inne niż jednostka samorządu terytorialnego to:

- Publiczne Przedszkole „Trampolina” w Henrykowie,
- Niepubliczny Żłobek „Trampolina” w Henrykowie,

dla których organem prowadzącym jest Zgromadzenie Zakonne „Małe Dzieło Boskiej Opatrzności” – Orioniści – Prowincja Polska.

12.1. Przedszkola

Opieka przedszkolna na terenie Gminy Zduńska Wola jest bardzo dobrze rozwinięta. Funkcjonują 3 przedszkola i oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych:

1) przedszkola publiczne:

- Gminne Przedszkole w Czechach,
- Gminne Przedszkole Kolorowy Zakątek w Ochraniewie,
- Gminne Przedszkole w Tymienicach;

2) oddziały przedszkolne działające przy szkołach podstawowych.

Łącznie do przedszkoli i oddziałów przedszkolnych uczęszczało 393 dzieci (stan na 30.09.2024 r.).

Tabela 32. Przedszkola i oddziały przedszkolne na terenie Gminy Zduńska Wola (stan na 30.09.2024 r.)

Nazwa placówki (adres)	Liczba dzieci	Pracownicy pedagogiczni (w etatach)	Pracownicy obsługi (w etatach)	Rodzaj placówki
Gminne Przedszkole Zespół Szkoły Podstawowej i Przedszkola im. Jana Pawła II w Czechach	131	12,38	4,25	publiczna

Gminne Przedszkole w Ochraniewie	49	4,08	5,75	publiczna
Gminne Przedszkole w Tymienicach	48	4,16	4,8	publiczna
Oddział przedszkolny (3-4 latki) Szkoła Podstawowa im. ks. Jana Twardowskiego w Janiszewicach	17	1,84	1	publiczne
Oddział przedszkolny (3-4 latki) Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi im. Jana Henryka Dąbrowskiego w Krobanowie	20	2	1	publiczna
Oddział przedszkolny (3-4 latki) Szkoła Podstawowa im. Adama Mickiewicza w Wojsławicach	24	1,7	1	publiczna
Oddział przedszkolny (3-6 lat) Szkoła Podstawowa w Annopolu Starym	25	2,11	0	publiczna
Oddział przedszkolny (3-6 latki) Szkoła Podstawowa im. Juliana Tuwima w Izabelowie	16	1	0	publiczna
Oddział przedszkolny (5-6 latki) Szkoła Podstawowa im. ks. Jana Twardowskiego w Janiszewicach	23	0,98	0	publiczna
Oddział przedszkolny (5-6 latki) Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi im. Jana Henryka Dąbrowskiego w Krobanowie	23	1	1	publiczna

Oddział przedszkolny (5-6 latki) Szkoła Podstawowa im. Adama Mickiewicza w Wojsławicach	18	0,945	0	publiczna
---	----	-------	---	-----------

Źródło: Opracowanie własne

12.2. Szkoły podstawowe

Wszystkie szkoły podstawowe na terenie gminy to szkoły publiczne – organem prowadzącym jest Gmina Zduńska Wola. W 2024 roku (stan na 30.09.2024 r.) uczęszczało do nich 1056 uczniów.

Tabela 33. Wykaz szkół podstawowych na terenie Gminy Zduńska Wola (stan na 30.09.2024 r.)

Nazwa placówki	Liczba dzieci klasy I-VIII	Pracownicy pedagogiczni (w etatach)	Pracownicy obsługi (w etatach)
Szkoła Podstawowa W Annopolu Starym	75	13,53	3,4
Zespół Szkoły Podstawowej i Przedszkola im. Jana Pawła II w Czechach	278	31,77	16
Szkoła Podstawowa im. Juliana Tuwima w Izabelowie	168	21	5
Szkoła Podstawowa im. ks. Jana Twardowskiego w Janiszewicach	263	31,27	9,5
Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi im. Jana Henryka Dąbrowskiego w Krobanowie	165	24,44	9
Szkoła Podstawowa im. Adama Mickiewicza w Wojsławicach	107	17,71	6

Źródło: Opracowanie własne

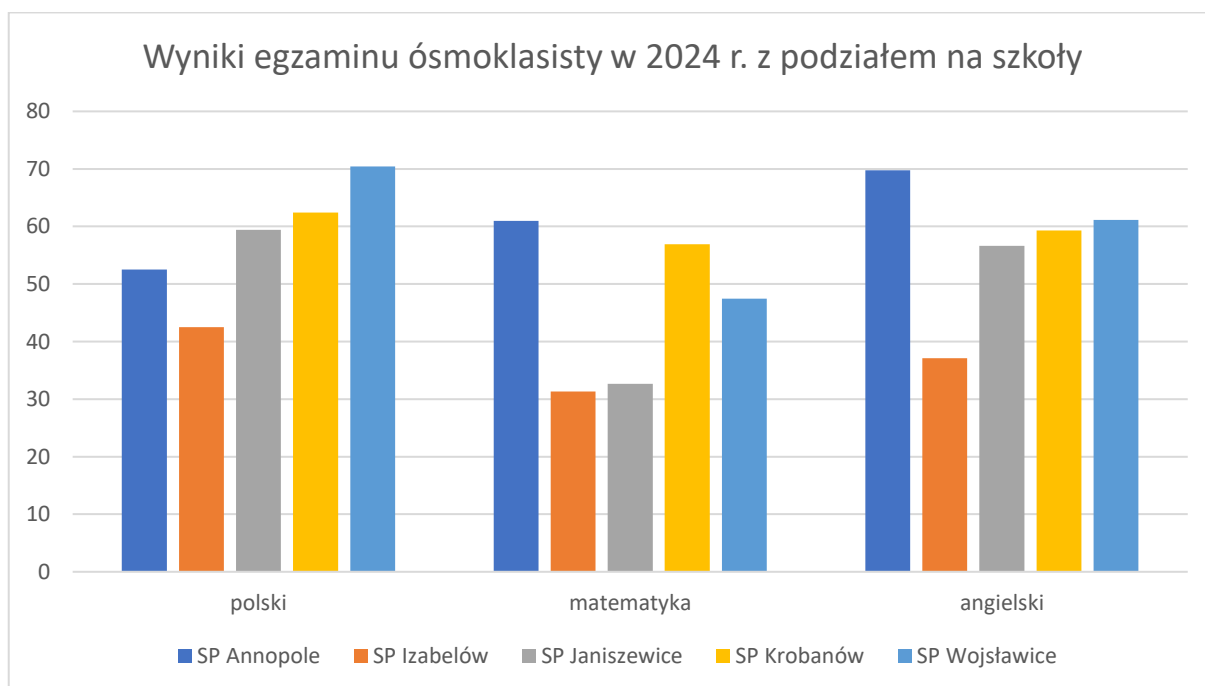
12.3. Poziom nauczania

Do analizy poziomu edukacji przyjęto wyniki egzaminu ósmoklasisty, do którego przystąpiło 53 uczniów. Egzamin ósmoklasisty jest egzaminem obowiązkowym, co oznacza, że każdy uczeń musi do niego przystąpić aby ukończyć szkołę, a uzyskany z niego wynik ma ogromne znaczenie podczas rekrutacji do szkół średnich. Uczniowie zdawali egzamin z matematyki, polskiego natomiast jako język obcy zdecydowana większość uczniów wybrała język angielski.

Tabela 34. Średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty w roku szkolnym 2023/2024 w porównaniu do roku szkolnego 2022/2023

Rok szkolny	2022/2023			2023/2024		
	polski	angielski	matematyka	polski	angielski	matematyka
średni wynik krajowy	66	66	53	61	66	52
średni wynik województwa	64,24	64,95	53,73	58,86	65,04	51,67
średni wynik powiatowy	62,47	62,73	49,16	56,44	61,83	45,12
średni wynik gminy	67,52	61,27	50,89	56,57	55,47	42,52

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Edukacji i Nauki

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Edukacji i Nauki

Na wyniki egzaminów poza zdolnościami ucznia i trudem włożonym w naukę duży wpływ ma także organizacja pracy szkoły oraz organizacja i proces kształcenia.

Placówki na terenie Gminy Zduńska Wola oferują swoim uczniom dodatkowe zajęcia edukacyjne, uczestnictwo w kołach zainteresowań (koło językowe, informatyczne, przyrodnicze) i przynależność do klubów sportowych. Uczniowie biorą udział w konkursach wiedzy. Wszystkie szkoły posiadają pracownie komputerowe oraz posiadają również odpowiednie zaplecze do zajęć sportowych.

Wszystko to zostało osiągnięte dzięki aktywnej polityce inwestycyjnej gminy skoncentrowanej na zapewnieniu wysokiej jakości bazy edukacyjnej. Ważnym aspektem przy wyborze oświaty jako priorytetu w prowadzonej polityce inwestycyjnej była przede wszystkim świadomość znaczenia edukacji dla rozwoju społeczności lokalnej i kraju.

12.4. Pomoc materialna dla uczniów - stypendia i zasiłki szkolne

Zgodnie z dyspozycją art. 90 b i art. 90 m ustawy o systemie oświaty uczniowie, których rodziny spełniały kryteria dochodowe otrzymywali stypendia szkolne. Z tej formy wsparcia korzystali uczniowie szkół podstawowych, ale także szkół ponadpodstawowych, którzy mieszkają na terenie Gminy Zduńska Wola. Kryterium dochodowe uprawniające do uzyskania pomocy określone było w kwocie **600,00 zł** na członka rodziny. Stypendia szkolne przyznawane były w kwocie od **105,40 zł** do **198,40 zł** miesięcznie.

Tabela 35. Pomoc materialna dla uczniów - stypendia i zasiłki szkolne w roku 2024

Przyznana dotacja (plan po zmianach na 31.12.2023 r.)	Wysokość wypłaconych środków (dotacja + środki własne JST)	wysokość wypłaconych środków własnych JST	z tego:	
			środki wypłacone na stypendia szkolne	środki wypłacone na zasiłek szkolny
24 415,00 zł	23 099,30 zł	4 619,86 zł	4 619,86 zł	0,00
wysokość wypłaconych środków z otrzymanej dotacji	z tego:		ilu uczniów otrzymało stypendium szkolne	ilu uczniów otrzymało zasiłek szkolny
	środki wypłacone na stypendia szkolne	środki wypłacone na zasiłek szkolny		

			w okresie: I-XII 2023 r.**	w okresie: I-XII 2023 r. **
18 479,44 zł	18 479,44 zł	0,00	37	0

Źródło: opracowanie własne

Na powyższe zadanie wykorzystano dotację z budżetu Wojewody w kwocie **24.415,00 zł.**

12.5. Kształcenie młodocianych

Na realizację zadania związanego z refundowaniem pracodawcom kosztów kształcenia zawodowego młodocianych pracowników będących mieszkańcami Gminy Zduńska Wola pozyskano dotację z środków Funduszu Pracy w kwocie 94.586,57 zł, która w 100% pokryła poniesione wydatki. Dofinansowanie otrzymało 11 pracodawców na pokrycie kosztów przygotowania zawodowego młodocianych pracowników.

12.6. Dowozy dzieci niepełnosprawnych

Zadanie oświatowe polegające na dowożeniu dzieci do szkół jest realizowane jako zadanie własne, na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.) oraz art. 32 ust. 6, art. 39 ust. 4 i art. 39a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737 ze zm.). Uczniowie niepełnosprawni dowożeni byli do Zespołu Szkół Specjalnych w Zduńskiej Woli, Szkoły Podstawowej nr 9 z Oddziałami Integracyjnymi w Zduńskiej Woli, Niepublicznej Specjalnej Szkoły Podstawowej „Ami” w Zduńskiej Woli, Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi w Krobanowie, Niepublicznej Szkoły Podstawowej FUN& PLAY w Sieradzu, Niepublicznego Przedszkola FUN& PLAY w Zduńskiej Woli oraz Niepublicznego Przedszkola „AMIŚ” w Zduńskiej Woli.

Obowiązek dowozu dzieci realizowany jest poprzez organizację:

- 1) zbiorowego, zorganizowanego, realizowanego przez przewoźnika;
- 2) indywidualnego realizowanego przez rodziców w formie zwrotu kosztów dowozu.

Z dowozu zbiorowego w roku szkolnym 2024/2025 roku skorzystało 14 uczniów skierowanych do kształcenia specjalnego natomiast z indywidualnego organizowanego przez rodziców 15 uczniów.

13. Pomoc społeczna

Jednostką organizacyjną pomocy społecznej dla mieszkańców Gminy Zduńska Wola jest **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej**, który realizuje:

- 1) **zadania własne gminy** w zakresie: udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym, przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, okresowych i stałych, dożywianie dzieci, sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym, organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu. opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, pracę socjalną;
- 2) **zadania zlecone gminie**: przyznawanie i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną, wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

Pomoc społeczna stanowi ważny system wsparcia osób i grup społecznych znajdujących się w trudnych sytuacjach życiowych, których nie są oni w stanie przezwyciężyć i rozwiązać samodzielnie. Polityka pomocy społecznej w Gminie Zduńska Wola ukierunkowana jest na podejmowanie różnorodnych działań na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ma na celu udzielenie świadczeń, które spowodują zmianę sytuacji społecznej i materialnej tych osób i grup.

Podejmowane działania dowodzą, że duże znaczenie w podejściu do rozwiązywania problemów osób i rodzin pozostających w systemie pomocy społecznej ma dobór odpowiednich metod, narzędzi i usług społecznych. Ośrodek realizuje swoje działania przy współpracy z istniejącymi instytucjami, organizacjami społecznymi, kościołami i związkami wyznaniowymi, zakładami pracy, osobami fizycznymi i innymi osobami prawnymi.

Tabela 37. Pomoc społeczna w Gminie Zduńska Wola – wydatki

Pomoc społeczna – poniesione wydatki (źródło finansowania)	Stan na dzień 31.12.2022 r.	Stan na dzień 31.12.2023 r.	Stan na dzień 31.12.2024 r.
Zadania własne (budżet gminy)	1.948.633,72	2.450.841,32	2.683.629,34
Zadania własne (dotacja celowa)	674.826,09	698.688,58	892.565,34
Zadania zlecone gminie	6.090,00	6.495,00	3.248,00

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 38. Pomoc społeczna w Gminie Zduńska Wola – liczba przyznanych świadczeń

Pomoc społeczna - świadczenia	Stan na dzień 31.12.2022 r.	Stan na dzień 31.12.2023 r	Stan na dzień 31.12.2024 r
Liczba rodzin, którym przyznano świadczenie	206	202	173
Z powodu bezrobocia	85	80	55
Z powodu niepełnosprawności	90	91	80
Z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby	71	79	74
Z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	11	11	4

Źródło: Opracowanie własne

Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w latach 2022-2023 utrzymywała się na tym samym poziomie, natomiast w 2024 r wartość ta spadła. Dominującym powodem przyznawania świadczeń z pomocy społecznej była niepełnosprawność. Kolejnymi, najczęściej występującymi powodami udzielania świadczeń były: bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba, potrzeba ochrony macierzyństwa.

Pomoc udzielana była w formie pieniężnej, rzeczowej oraz w usługach. Świadczenia miały charakter stały, okresowy lub jednorazowy. Praca socjalna

z klientami nastawiona była na ich usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem. Osobom wymagającym wsparcia w codziennych czynnościach udzielano pomocy w formie usług opiekuńczych.

W ramach prowadzonych działań na rzecz osób niepełnosprawnych oferowano między innymi takie rodzaje wsparcia, jak: pomoc finansową, pomoc rzeczową, usługi opiekuńcze, kierowanie do domu pomocy społecznej, praca socjalna, wsparcie przez asystenta rodziny.

W 2024 roku ze świadczeń w postaci usług opiekuńczych skorzystała 1 osoba. Usługi były dostosowane do indywidualnych potrzeb osób i dotyczyły w największym stopniu usług o charakterze gospodarskim, załatwianiu spraw urzędowych. Celem usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania było umożliwienie osobom dalszego i jak najdłuższego funkcjonowania w swoim dotychczasowym środowisku

Osoby niepełnosprawne korzystały również z pomocy w formie świadczeń pieniężnych, do których należały: zasiłek stały (43 osoby), zasiłek celowy (52 rodziny i jednoosobowe gospodarstwa domowe), który był przyznany na zaspokojenia niezbędnych potrzeb bytowych, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego. W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe był przyznany specjalny zasiłek celowy.

Zgodnie z art. 54. 1 ustawy o pomocy społecznej osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Domy Pomocy Społecznej zapewniają kompleksowe wsparcie osobom, które nie mają możliwości zapewnienia im usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, gdyż nie są w stanie samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu. W 2024 r. wydano 4 decyzje w sprawie skierowania do domu pomocy społecznej (4 osoby zostały umieszczona w domu pomocy społecznej).

Asystent rodziny to usługa oferowana dla rodzin z dziećmi, które z różnych powodów przeżywają trudności w wypełnianiu swoich funkcji. W 2024 r. z usług asystenta rodziny korzystało 5 rodzin (asystent kontynuował pracę w 1 rodzinie,

w której niepełnosprawność dotykała rodzica. Efektem pracy była poprawa funkcjonowania rodziny, tak aby dzieci w rodzinie miały zaspokojone potrzeby: socjalno-bytowe, bezpieczeństwa, zdrowotne, emocjonalne, psychiczne).

Na rzecz poprawy funkcjonowania osób niepełnosprawnych w ich środowisku społecznym świadczona była praca socjalna. Bez względu na posiadany dochód, osoby i rodziny, które miały trudności lub wykazywały potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, uzyskiwały pomoc w formie pracy socjalnej.

W ramach **resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2024**, zawarta została umowa pomiędzy Wojewodą Łódzkim a Gminą Zduńska Wola, w zakresie realizacji usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej, jako formy wsparcia dla 4 osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o niepełnosprawności o stopniu znacznym oraz dla 1 dziecka niepełnosprawnego.

Łączna kwota środków Funduszu Solidarnościowego wykorzystana na realizację Programu wyniosła 49 515,05 zł (w tym koszt godzin usługi asystenta: 47 497,83 zł, koszt zakupu biletów wstępu do kina 54,00 zł, koszt OC i NNW 995,28 zł oraz koszty obsługi 967,94 zł).

Zadania z zakresu wspierania rodziny wykonywane były w oparciu o Program Wspierania Rodziny na 2022-2024 dla Gminy Zduńska Wola, którego celem głównym jest wzmocnienie roli rodziny jako naturalnego środowiska rozwoju dzieci oraz zmniejszenie dysfunkcji i wzrost umiejętności radzenia sobie rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zduńskiej Woli zapewniał rodzinom, przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, wsparcie w formie asystenta rodziny.

W latach 2021-2024 w Ośrodku pracę kontynuował jeden asystent zatrudniony na umowę o pracę. Wsparciem objętych zostało:

- 2021 rok - 7 rodzin, w których było 197 dzieci,
- 2022 rok - 5 rodzin, w których było 10 dzieci,
- 2023 rok - 6 rodzin, w których było 10 dzieci (w tym 2 pełnoletnich),
- 2024 rok - 5 rodzin, w których było 9 dzieci (w tym 1 pełnoletnie).

Tabela 39. Koszt realizacji zadania w ramach Programu asystent rodziny i koordynator pieczy zastępczej

Źródło finansowania	Stan na dzień 31.12.2021 r	Stan na dzień 31.12.2022 r	Stan na dzień 31.12.2023 r	Stan na dzień 31.12.2024 r
Dotacja Wojewody	1.000,00	1.500,00	6.854,53	13.086,44
Środki własne gminy	25.873,46	35.984,38	39.510,64	38.532,81

Źródło: Opracowanie własne

Do zadań własnych gminy należy tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Obsługę organizacyjno-techniczną zespołu interdyscyplinarnego zapewnia ośrodek pomocy społecznej.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej na 2024 rok obejmował wszelkie działania wśród społeczności lokalnej na terenie Gminy Zduńska Wola, związane ze zjawiskiem przemocy w rodzinie. Zadania i sposoby realizacji zadań określonych w programie dostosowane zostały do lokalnych potrzeb i problemów. Realizacja zadań określonych w Gminnym Programie nakłada konieczność ścisłej współpracy samorządu z instytucjami zewnętrznymi – wspierającymi, m.in.: z Komendą Powiatową Policji, z Poradnią dla Osób Uzależnionych, z Sądem Rejonowym w Zduńskiej Woli, z Prokuraturą Rejonową w Zduńskiej Woli, z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie.

W 2024 roku procedurę „Niebieskie Karty” prowadzono w 15 rodzinach.

Zgodnie z danymi statystycznymi do Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Zduńska Wola wpłynęło:

- 17 Niebieskich Kart;
- informacja, z Zespołu Interdyscyplinarnego w Łasku, że na naszym terenie przebywa osoba wskazana jako osoba stosująca przemoc domową;
- informacja z Komendy Powiatowej Policji w Zduńskiej Woli o sporządzeniu drugiego formularza „Niebieskie Karty -A” przez Komendę Powiatową Policji w Łasku w rodzinie, w której była prowadzona procedura Niebieskie Karty (z uwagi, że osoba doznająca przemocy przebywała w innej gminie, sprawy były prowadzone przez właściwy Zespół Interdyscyplinarny i tam zostały zakończone);
- informacja z Zespołu Interdyscyplinarnego w Zduńskiej Woli o zakończonej procedurze Niebieskie Karty z przeznaczeniem do prowadzenia 9 miesięcznego monitoringu (w związku ze zmianą miejsca zamieszkania).

W jednym przypadku dwa formularze Niebieskie Karty – A dotyczyły tego samego zdarzenia. W 2024 r. kontynuowano pracę z jedną rodziną, u której procedurę NK wszczęto w 2023 r. przekazaną przez Zespół Interdyscyplinarny w Sieradzu, z uwagi na rozstrzygnięcie Wojewody Łódzkiego wskazujące Gminę Zduńska Wola jako właściwą gminę sąsiednią, w której brak jest okoliczności utrudniających realizację procedury „Niebieskie Karty”.

Liczba wszczętych procedur „Niebieskiej Karty” do prowadzenia sprawy przez poszczególne instytucje przedstawia poniższa tabela:

Tabela 40. Niebieskie Karty z podziałem na instytucje sporządzające

Instytucje sporządzające Niebieską Kartę	2022	2023	2024
Policja	13	6	6
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zduńskiej Woli	2	2	8
Ochrona zdrowia	0	0	1
Oświata	0	0	2
Razem	15	8	17

Źródło: Opracowanie własne

Sprawcami przemocy domowej, w których prowadzono procedurę były osoby dorosłe – 11 mężczyzn i 8 kobiet. Analiza dokumentów wykazała związek między

nadużywaniem alkoholu a stosowaniem przemocy. Alkohol jest czynnikiem ryzyka, który często wyzwała agresywne zachowania.

Dotkniętych przemocą było 29 osób w tym 10 kobiet, 3 mężczyzn i 16 dziecko. Procedurę „Niebieskie Karty” zakończono w 10 rodzinach (w tym w 1 rodzinie, w której procedurę wszczęto w 2023 r.)

W punkcie konsultacyjnym, w którym dyżur pełni psycholog udzielono 8 porad w 6 rodzinach dotkniętych przemocą domową. Przeprowadzono 6 konsultacji z pracownikami socjalnymi.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zduńskiej Woli realizował również zadania zlecone przez administrację rządową w szczególności z zakresu:

- ustawy o świadczeniach rodzinnych,
- ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- ustawy o Karcie Dużej Rodziny,
- wydawanie decyzji w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Tabela 41. Realizacja świadczeń z zakresu zadań zleconych gminie

		Stan na dzień 31.12.2022 r.	Stan na dzień 31.12.2023 r.	Stan na dzień 31.12.2024 r.
Świadczenie wychowawcze	Liczba rodzin	1.502	W 2023 r realizowano wyłaty świadczeń wychowawczych przyznanych informacją przez Wojewodę Łódzkiego 81 świadczeń	W 2024 r realizowano wyłaty świadczeń wychowawczych przyznanych informacją przez Wojewodę Łódzkiego 61 świadczeń
	Wydatki	6.062.857,91	38.258,73	28.968,14
Świadczenie „Za życiem”	Liczba rodzin	0	1	1

	Wydatki	0	4.000,00	4.000,00
Świadczenie z funduszu alimentacyjnego	Liczba rodzin	41	39	35
	Wydatki	244.759,00	249.114,80	224.402,09
Świadczenia rodzinne, zasiłki dla opiekunów składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	Liczba rodzin	562	523	489
	Wydatki	3.911.796,68	4.125.394,40	4.914.269,78
Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne	Liczba rodzin	38	40	41
	Wydatki	70.375,79	87.432,74	117.478,27

Źródło: Opracowanie własne

Od 2022 roku Ośrodek realizował zadania wynikające przepisów innych ustaw.

1) Realizacja ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (środki z Funduszu Pomocy)

Każdemu podmiotowi, w szczególności osobie fizycznej prowadzącej gospodarstwo domowe, który zapewni, na własny koszt, zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy, o których mowa w ustawie, może być przyznane na jego wniosek świadczenie pieniężne z tego tytułu nie dłużej niż za okres 120 dni od dnia przybycia obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Okres wypłaty świadczenia może być przedłużony w szczególnie uzasadnionych przypadkach.

Tabela 42. Zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia dla obywateli Ukrainy

Liczba osób zapewniających zakwaterowanie i wyżywienie	Liczba obywateli Ukrainy ujętych w złożonych wnioskach	Łączna liczba dni na które zostało przyznane świadczenie	Łączna kwota wypłacona wnioskodawcom
2022			
60	101	821	328.480,00
2023			
1	2	303	12.120,00
2024			
0	0	0	0,00

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 43. Zapewnienie jednego gorącego posiłku dla dzieci i młodzieży w szkole i przedszkolu, pomoc finansowa

Liczba dzieci i uczniów objętych pomocą w formie posiłku	Koszt posiłków	Świadczenia dla obywateli Ukrainy – zasiłek celowy	Kwota wypłaconych świadczeń	Świadczenia dla obywateli Ukrainy -zasiłek stały -składka zdrowotna	Kwota świadczeń
2022					
25	4.283,00	1 rodzina	800,00	-	-
2023					
10	3.233,00	2 rodziny	1.100,00	1 osoba	Zasiłek stały 3.542,00 Składki zdrowotne 318,80
2024					
4	1.229,00	1 rodzina	300,00 zł	1 osoba	Zasiłek stały 2.645,36

					Składki zdrowotne 238,08
--	--	--	--	--	-----------------------------

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 44. Świadczenia rodzinne – liczba rodzin i kwoty

	2022	2023	2024
Liczba rodzin korzystająca ze świadczeń rodzinnych	15	11	6
Kwota wypłaconych świadczeń	21.009,00	25.556,92	37.495,04

Źródło: Opracowanie własne

2) Realizacja ustawy o dodatku osłonowym – 2024 rok

Na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym znowelizowanej w dniu 7 grudnia 2023 r. ustawą o zmianie ustaw w celu wsparcia odbiorców energii elektrycznej, paliw gazowych i ciepła oraz niektórych innych ustaw dodatek osłonowy przyznawany był za okres od 1 stycznia do 30 czerwca 2024 r. pod warunkiem spełnienia określonego kryterium dochodu:

- w gospodarstwie domowym jednoosobowym, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekraczała kwoty 2100 zł oraz
- w gospodarstwie domowym wieloosobowym, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekraczała kwoty 1500 zł na osobę.

W przypadku, gdy wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu na osobę przekraczała powyższą kwotę, obowiązywała tzw. zasada złotówka za złotówkę. Oznacza to, że wypłacano dodatek w wysokości różnicy między kwotą dodatku osłonowego a kwotą, o którą został przekroczony przeciętny miesięczny dochód w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych na osobę. W przypadku, gdy wysokość dodatku osłonowego, ustalona zgodnie z tymi zasadami, była niższa niż 20 zł, dodatek ten nie przysługiwał.

Dodatek osłonowy w 2024 roku wyniósł:

- 228,80 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego;
- 343,20 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 – 3 osób;

- 486,20 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 – 5 osób;
- 657,80 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób.

Dodatek podwyższony przysługiwał osobom opalającym domy węglem, jeśli źródło ogrzewania gospodarstwa domowego zostało zgłoszone do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków. Wynosił on odpowiednio:

- 286 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego;
- 429 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 – 3 osób;
- 607,75 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 -5 osób;
- 822,25 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób.

W 2024 roku dodatek osłonowy wypłacono 773 osobom na kwotę 290 147,06 zł. Na koszty obsługi wydano 5 801,71 zł.

3) Realizacja ustawy o bonie energetycznym

Ustawa o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego została uchwalona przez Sejm 23 maja 2024 r.

Bon energetyczny przysługiwał za okres od 1 lipca 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. i był świadczeniem pieniężnym dla gospodarstw domowych, których przeciętne dochody w roku 2023 nie przekroczyły 2500 zł na osobę w gospodarstwie jednoosobowym albo 1700 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym.

Ustawa o bonie energetycznym przewidywała zróżnicowanie stawki bonu energetycznego na 4 grupy gospodarstw domowych:

- dla jednoosobowego gospodarstwa domowego – 300 zł;
- dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób – 400 zł;
- dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób – 500 zł;
- dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób – 600 zł.

Gdy główne źródło ogrzewania danego gospodarstwa domowego było zasilane energią elektryczną i źródło to było wpisane lub zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków (CEEB), to kwota bonu energetycznego dla tych gospodarstw była zwiększona o 100%. W tych przypadkach wypłacono następujące stawki bonu energetycznego:

- dla jednoosobowego gospodarstwa domowego – 600 zł;
- dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób – 800 zł;
- dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób – 1000 zł;

- dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób – 1200 zł.

W 2024 roku bon energetyczny wypłacono 807 osobom na kwotę 322 075,65 zł.
Na koszty obsługi wydano 9 662,01 zł.

14. Ochrona zdrowia

Podstawowe potrzeby większości mieszkańców Gminy Zduńska Wola w zakresie opieki zdrowotnej zaspokajają ośrodki zdrowia, lekarze oraz apteki w mieście Zduńska Wola. Jednakże w przypadku terenów położonych w dalszej odległości od Zduńskiej Woli, mieszkańcy mogą korzystać z usług Ośrodka Zdrowia w Annopolu Starym obsługiwanego przez SPZPOZ w Zduńskiej Woli.

Gmina Zduńska Wola zapewnia także korzystanie z bezpłatnych badań, szkoleń:

- 15 lutego 2024 r. zawarta została umowa z SPZPOZ w Zduńskiej Woli na przeprowadzenie bezpłatnych badań w zakresie realizacji badań „Walka z rakiem piersi” - łączna przekazana kwota na badania wyniosła 35.000,00 zł, wykonano 265 badań,
- z uwagi na bardzo duże zainteresowanie badaniem USG piersi 28 sierpnia 2024 r. zawarta została kolejna umowa z SPZPOZ w Zduńskiej Woli na badania w ramach programu „Walka z rakiem piersi” - 15.000,00 zł, SPZPOZ w Zduńskiej Woli wykonał dodatkowe 100 badań,
- w celu profilaktyki wad postawy realizowane są zajęcia na basenie przy Szkole Podstawowej Nr 9 w Zduńskiej Woli - 2 x tydzień dla dwóch grup liczących po 15 uczniów, koszt - 14.880,00 zł.

15. Realizacja Strategii Rozwoju Gminy Zduńska Wola

15.1. Założenia strategii

Strategia Rozwoju gminy jest planem osiągnięcia długofalowych zamierzeń, implikując przejście ze stanu istniejącego do pożądanego, wyrażonego w wizji rozwoju. Strategia rozwoju stanowi ważny dokument przygotowywany przez samorząd gminny, który określa priorytety i cele rozwoju społeczno-gospodarczego. Jest także odpowiedzią na ustawowy wymóg prowadzenia polityki rozwoju w oparciu o strategię. Stanowi również podstawę do opracowania i wdrażania na terenie gminy projektów współfinansowanych m.in. ze środków zewnętrznych.

Strategia Rozwoju Gminy Zduńska Wola na lata 2021-2028 składa się z dwóch części:

- 1) części I – diagnozy strategicznej,
- 2) części II – określenia strategii rozwoju, w tym kierunków działań strategicznych.

Celem diagnozy strategicznej jest analiza potencjału społeczno-gospodarczego Gminy Zduńska Wola, przy uwzględnieniu przestrzennych uwarunkowań środowiskowo-infrastrukturalnych. Diagnoza strategiczna gminy to punkt wyjścia do konstruowania kierunków działań, a następnie celów strategicznych i operacyjnych.

Plan działania Gminy Zduńska Wola do 2028 roku przygotowano w oparciu o wnioski z przeprowadzonej analizy potencjału gminy. Określone zostały: misja i wizja rozwoju, cele strategiczne i operacyjne oraz sposób realizacji i finansowania Strategii, ze wskazaniem podmiotów zaangażowanych w jej wdrażanie. Ponadto, określony został zakres działań inwestycyjnych na terenie Gminy Zduńska Wola, które pozwolą osiągnąć zakładane długookresowe cele strategiczne.

Okres realizacji Strategii Rozwoju Gminy Zduńska Wola przyjęto na osiem lat (2021-2028). Przy jej formułowaniu, pod uwagę wzięto założenia obowiązujących dokumentów strategicznych wyższego rzędu, tj.:

- Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.),
- Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030;
- Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku;
- (projektu) Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030.

Strategia dla Gminy Zduńska Wola została sformułowana w ścisłej korelacji zarówno z nimi, jak i z pozostałymi obowiązującymi dokumentami o charakterze planistycznym szczebla regionalnego, krajowego i międzynarodowego.

15.2. Misja Gminy Zduńska Wola

Misja to zwięzła, wewnętrznie spójna deklaracja definiująca powód istnienia organizacji, jej podstawowy cel, na którego realizację nastawione są jej działania oraz wartości, które kierują pracą jej personelu.

W przypadku jednostek samorządu terytorialnego, misja została zdefiniowana w Ustawie o samorządzie gminnym, zgodnie z którą do zadań własnych gminy należy *zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty*.

Uwzględniając powyższe misję Gminy Zduńska Wola określono jako **zapewnienie wysokiej jakości życia poprzez zaspokajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców, promocja gminy i stworzenie szans zrównoważonego rozwoju.**

15.3. Wyniki analizy SWOT

Z przeprowadzonej analizy wynika, że Gmina Zduńska Wola, powinna stosować strategię agresywną, która polega na maksymalnym wykorzystaniu mocnych stron, tj.:

- korzystnego położenia gminy, w tym walorów przyrodniczych i kulturowych,
- rozwiniętej infrastruktury sportowej i rekreacyjnej,
- wysokiej aktywności kobiet

oraz zoptymalizowaniu szans, jakie występują w otoczeniu gminy, tj.:

- modernizacji dostępnej bazy lokalowej pod rozwój aktywności społecznych i integrację mieszkańców,
- promocji gminy,
- pozyskania środków finansowych z funduszy krajowych lub europejskich.

15.4. Wizja rozwoju Gminy Zduńska Wola

Wizja rozwoju określa stan docelowy, do którego władze lokalne oraz ich partnerzy będą dążyć, wykorzystując możliwości płynące z posiadanego potencjału własnego i szans pojawiających się w najbliższym otoczeniu. Wizja określa zatem, jak gmina zamierza być postrzegana w przyszłości.

Uwzględniając powyższe określono następującą wizję rozwoju Gminy Zduńska Wola – „**Gmina Zduńska Wola – atrakcyjna dla mieszkańców, w szczególności ludzi młodych oraz przedsiębiorców, z rozwiniętą infrastrukturą techniczną**”.

15.5. Interesariusze strategii

Interesariusze strategii to podmioty (osoby, grupy osób, społeczności, instytucje, organizacje), które mogą istotnie wpływać na gminę oraz których potrzeby zamierza zaspakajać gmina świadcząc określone usługi publiczne.

Należy podkreślić, że najważniejszymi interesariuszami, których potrzeby gmina musi zaspakajać, są jej mieszkańcy.

15.6. Ocena realizacji strategii

Władze Gminy Zduńska Wola, podejmując działania opisane w raporcie, zmierzają do utrzymania dodatniego salda migracji poprzez zatrzymanie na terenie gminy jej obecnych mieszkańców, jak również przyciągnięcie nowych w wyniku tworzenia warunków do rozwoju mieszkalnictwa i przedsiębiorczości na terenie gminy, co w konsekwencji przyczynia się do rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Zduńska Wola i realizacji założeń strategii, w tym misji i celów strategicznych.

Tabela 45. Cele strategiczne Gminy Zduńska Wola na lata 2021-2028

Cele strategiczne		
1) Wzrost jakości życia poprzez rozwój infrastruktury technicznej z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju	2) Rozwój kapitału społecznego	3) Promocja gminy i wzrost atrakcyjności w regionie
Cele operacyjne		
1. Poprawa stanu infrastruktury drogowej, w szczególności na obszarach z zabudową mieszkalną i usługowo-handlową 2. Wzrost dostępności komunikacyjnej 3. Poprawa poziomu bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego 4. Poprawa dostępu do infrastruktury wodno-kanalizacyjnej 5. Zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w bilansie energetycznym gminy	1. Poprawa dostępności do usług społeczno-kulturowych dla mieszkańców 2. Aktywizacja i integracja społeczna mieszkańców, z uwzględnieniem potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych 3. Zwiększenie udziału najmłodszych mieszkańców w życiu lokalnej społeczności 4. Rozwój oferty kulturalnej oraz sportowo-rekreacyjnej	1. Rozwój oferty promocyjnej gminy 2. Zwiększenie terenów pod działalność inwestycyjną 3. Zwiększenie zainteresowania wśród inwestorów

6. Poprawa dostępu do infrastruktury gazowej		
7. Poprawa jakości powietrza		
8. Zmniejszenie zanieczyszczeń w przestrzeni publicznej		

Źródło: Strategia Rozwoju Gminy Zduńska Wola na lata 2021-2028

Obszary rozwojowe gminy są zależne od siebie i wzajemnie się przenikają. Zadania zrealizowane w zakresie infrastruktury technicznej pomagają zrealizować zadania w sferze mieszkaniowej i gospodarczej, pozytywnie wpływają na ochronę środowiska i rozwój turystyki i rekreacji. Cele osiągnięte w ramach strefy społecznej i kulturowej wpływają na realizację celów w zakresie atrakcyjności mieszkaniowej i turystyczno-rekreacyjnej.

Monitoring wdrażania strategii jest realizowany poprzez:

- kontrolę postępu realizacji poszczególnych projektów wyznaczonych w ramach poszczególnych celów strategicznych,
- obserwację i ocenę stanu zaawansowania konkretnych projektów umożliwiającą bieżącą identyfikację trudności w ich realizacji,
- ocenę zaangażowania komórek organizacyjnych i osób odpowiedzialnych za ich wdrażanie,
- weryfikację zgodności z założonymi celami,
- ocenę efektywności wykorzystania przeznaczonych na ich realizację środków.

Mechanizmy kontroli zarządczej stanowią narzędzie pomocne przy ewaluacji realizacji celów określonych w strategii.

